

LAPLAND

Above Ordinary

Lapin Suhdannekatsaus 2019

- 2 SUHDANNEKUVA
- 4 LAPIN TALOUDEN RAKENNE
- 6 TOIMIALOJEN KEHITYS
- 7 KAIVOSTOIMINTA JA LOUHINTA
- 8 TEOLLISUUS
- 10 RAKENTAMINEN
- 11 KAUPPA
- 12 KULJETUS JA VARASTOINTI
- 13 LIIKE-ELÄMÄN PALVELUT
- 14 MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA
- 15 MATKAILUPALVELUT
- 16 LAPIN MATKAILUKESKUKSET
- 18 KEMI-TORNION SEUTUKUNTA
- 20 ROVANIEMEN SEUTUKUNTA
- 22 LAPIN MAAKUNNAN KAIKKI SEUTUKUNNAT
- 23 TIETOLÄHTEET JA KÄSITTEET

Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus, kevät 2019

Vuonna 2019 Suomen talouskasvu hidastuu selvästi, johtuen asuinrakennusinvestointien kääntymisestä laskuun ja ulkomaankaupan kasvun hidastumisesta. Talouden kasvu hidastuu lähivuosina alle 1½ prosenttiin ja keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 alle yhteen prosenttiin. Julkinen talous vahvistuu ja tasapainottuu vuosikymmenen vaihteessa, mutta valtionhallinto ja paikallishallinto ovat edelleen alijäämisiä. Julkinen talous alkaa heikentyä 2020-luvulla, kun sopeutustoimet päättyvät ja talouskasvu hidastuu.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,7 %, jota tukevat teollisuuden uusien tilausten ja elinkeinoelämän tuotanto-odotusten kasvu sekä kasvukeskusten vahva rakennustoiminta. Kasvua rajoittavat mm. pula ammattitaitoisesta työvoimasta ja yksityisen liike-elämän toimialalla kysynnän puute. Kotimainen kysyntä ylläpitää kasvua. Yksityisten investointien kasvu jää vaisuksi. Maailmantalouden kasvunäkymien heikkenemisestä huolimatta suurten suomalaisten teollisuusyritysten investointisuunnitelmat ovat hyvässä kasvussa ja tuotannolliset investoinnit lisäävät rakennusinvestointeja. Viennin kasvua hidastaa maailmankaupan hidastuva kasvu, erityisesti euroalueen väisu talouskasvu.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu 1,4 prosenttiin. Kysyntä säilyy kohtuullisen hyvänä sekä kansainvälisesti että kotimaassa. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestoinnit sekä tutkimus- ja kehityksenot kasvavat. Tuonnin ja viennin arvoa kasvattavat sekä volyymikasvu että hintojen nousu. Viennin arvo kasvaa tuontia nopeammin. Vuonna 2021 BKT kasvu hidastuu 1,2 prosenttiin. Yksityisen kulutuksen ripeä kasvu jatkuu ja korjausrakennusinvestoinnit kasvavat 1–2 prosenttia.

Työllisten määrä nousee vuonna 2019 ja työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,7 prosenttiin. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat heikentää työvoiman kysynnän kasvua vuosina 2020–2021. Nopean talouskasvun vetämänä työttömyys on alentunut lähelle rakenteellisen työttömyyden tasoa ja finanssikiärsiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin, mikä lisää työmarkkinoiden kireyttä.

(Taloudellinen katsaus, kevät 2019, 14.4.2019. Valtiovarainministeriön julkaisuja 2019:27. <http://um.fi/URN:ISBN:978-952-367-007-5>)

Lapin suhdannekehitys jatkui vuonna 2018 positiivisena, joskin edellisvuotta maltillisempaan. Tarkastelluista toimialoista kehitys oli paras rakentamisessa ja matkailupalveluissa. Liikevaihdon pitkä aikavälin kehitystrendi säilyi positiivisena koko maan kehitystä noudatellen. Henkilöstömäärän (ml. julkinen sektori) kehitystrendi on ollut liikevaihtoa maltillisempi. Alle 20 henkilöä työllistävien yritysten liikevaihdon muutospaikut pysyi plussan puolella koko vuoden ja myös suurempien yritysten ensimmäistä vuosineljännestä lukuun ottamatta.

Vuonna 2018 kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi Lapissa 3,4 prosenttia. Liikevaihdon kasvu oli maltillisempaa kuin edellisessä vuonna, jolloin liikevaihto kasvoi peräti 10,1 prosenttia. Vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi varovaiset 0,8 prosenttia, jonka taustalla huomioitava edellisen vuoden vastaavan neljänneksen voimakas 15,6 prosentin kasvu. Toisella neljänneksellä liikevaihto kasvoi 3,6 prosenttia ja kolmannella ja viimeisellä neljänneksellä 4,6 prosenttia. Koko maan kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 5,4 prosenttia vuonna 2018.

Teollisuuden vienti kasvoi Lapissa 2,9 prosenttia vuonna 2018. Teollisuuden vienti notkahti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 5,5 prosentin laskuun verrattuna edellisen vuoden vastaavaan, voimakkaan kasvun (+26,3 %) neljännekseen. Toisella neljänneksellä vienti jo kasvoi 1,4 prosenttia. Kasvua kertyi kolmannella neljänneksellä 7,5 ja viimeisellä neljänneksellä 9,3 prosenttia. Koko maan tasolla vienti kasvoi 8,2 prosenttia vuonna 2018.

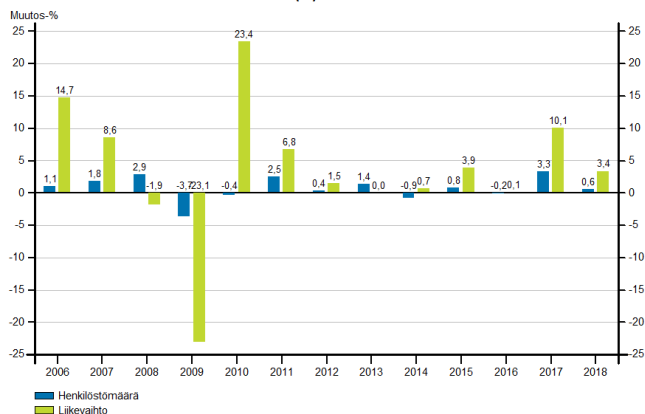
Lapin maakunnan kaikkien toimialojen (ml. julkinen sektori) henkilöstömäärä kasvoi liikevaihtoa hitaammin vuonna 2018, kasvua kertyi edellisvuodesta vain 0,6 prosenttia. Henkilöstömäärä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,8 prosenttia, toisella 0,9 prosenttia, kolmannella 0,3 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 0,5 prosenttia. Vuonna 2017 henkilöstömäärä kasvoi 3,3 prosenttia.

Lapin suhdannetrendit

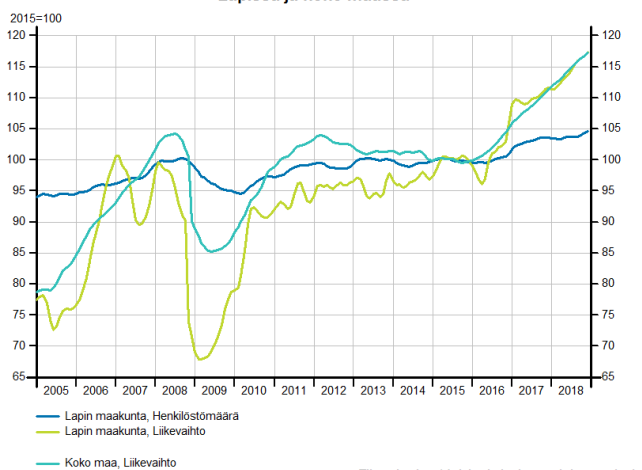
- Lapin suhdannekuvan kehitystrendi on vahvan positiivinen – Liikevaihto kasvoi vuonna 2018, joskin edellisen vuoden vahvaa kasvua maltillisemmin
- Henkilöstömäärän (ml. julkinen sektori) kasvutrendi tasaantui ja kasvu oli hitaampaa kuin liikevaihdon kehitys
- Alle 20 henkilöä työllistävien yritysten kasvupaikut oli positiivinen koko vuoden 2018
- Kaivostoimialan kasvu jatkuu vahvana. Edellisten vuosien voimakas liikevaihdon kasvu tasaantui – Henkilöstömäärä kasvoi lievästi
- Teollisuuden vahva liikevaihtokehitys jatkoi kasvua vuonna 2018, loppuvuoden positiivisen kehityksen myötä – Henkilöstömäärässä edellisen vuoden myönteinen kehitys jatkui
- Teollisuuden pois lukien suuryritykset vuosi oli jälleen vaihteleva liikevaihdon osalta, mutta koko vuosi toi pientä kasvua – Henkilöstömäärä kehittyi liikevaihtoa positiivisemmin
- Rakentamisen liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys on ollut vahvalla kasvu-uralla erityisesti viimeiset kolme vuotta
- Kaupan liikevaihdon trendikehitys on kasvava – Myös henkilöstömäärä kasvoi edellisestä vuodesta
- Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on positiivinen ja kasvoi viime vuonna koko maata vahvemmin – Henkilöstömäärän kasvu jatkui
- Liike-elämän palveluissa liikevaihdon vahva kasvutrendi jatkui. Henkilöstömäärän kasvu liikevaihtoa maltillisempaa – Lapin elinkeinoelämän vahva vire heijastuu liike-elämän palveluihin
- Koko matkailutoimialalla jatkuivat hyvät vuodet. Liikevaihdon kasvu jatkui vahvana heijastuen selvästi myös henkilöstömäärän lisäyksenä – Matkailun myönteinen kehitys vaikuttaa usealle toimialalle
- Lapin kaikissa matkailukeskuksissa liikevaihdon myönteinen kehitys jatkui, voimakkainta kasvu oli Saariselällä ja Rovaniemellä – Myönteinen kehitys heijastui aiempaa selvemmin myös henkilöstömäärään
- Liikevaihto on kasvanut Lapin kaikissa seutukunnissa – voimakkaimmin Pohjois-Lapissa ja Torniolaaksossa
- Kemi-Tornion ja Rovaniemen seutukunnissa liikevaihdon kehitys on positiivinen, mutta liikevaihto kasvoi vuonna 2018 maltillisemmin kuin edellisessä vuonna. Molemmissa seutukunnissa näkyy rakentamisen vahva kasvu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2006-2018

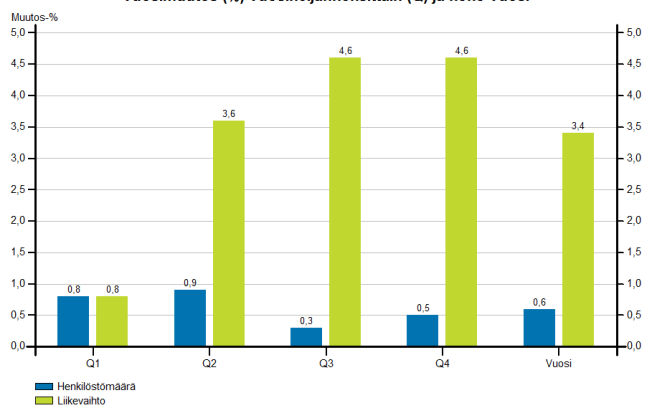
Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Lapissa ja koko maassa

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuonna 2018 vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kasvukatsaus

Lapin kaikkien toimialojen suurten (yli 20 henkilöä työllistävät) yritysten liikevaihdon muutosvaikutus kävi miinuksien puolella vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä johtui vertailuvuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen voimakkaasta kasvusta. Muilla neljänneksillä suurten yritysten kasvovaikutus oli positiivinen. Keskisuurten (5–20 henkilöä työllistävät) ja pienten (alle 5 henkilöä työllistävät) yritysten liikevaihdon muutosvaikutus pysyi plussan puolella vuoden 2018 jokaisella neljänneksellä.

Toimialojen kehitystrendit 2018

vuosimuutos-% (ennakkoarvio 2018)

Kaivostoiminta ja louhinta

-1,5 % liikevaihto (560 milj. €)
+1,8 % henkilöstömäärä (1 660 htv)

Tukku ja vähittäiskauppa

+3,0 % liikevaihto (2 255 milj. €)
+2,2 % henkilöstömäärä (6 040 htv)

Teollisuus

+1,7 % liikevaihto (6 860 milj. €)
+1,1 % henkilöstömäärä (6 990 htv)

Kuljetus ja varastointi

+6,3 % liikevaihto (570 milj. €)
+3,8 % henkilöstömäärä (3 850 htv)

Teollisuus pl. suurteollisuus

+0,5 % liikevaihto (1 400 milj. €)
+2,2 % henkilöstömäärä (4 480 htv)

Liike-elämää palveleva toiminta

+4,8 % liikevaihto (400 milj. €)
+1,3 % henkilöstömäärä (6 050 htv)

Teollisuuden vienti

+2,9 % liikevaihto (4 170 milj. €)

Majoitus- ja ravitsemistoiminta

+6,9 % liikevaihto (450 milj. €)
+2,9 % henkilöstömäärä (3 440 htv)

Rakentaminen

+11,1 % liikevaihto (940 milj. €)
+7,6 % henkilöstömäärä (5 270 htv)

Matkailupalvelut

+10,0 % liikevaihto (400 milj. €)
+9,9 % henkilöstömäärä (3 000 htv)

Lapin talouden rakenne

Lappi avainlukuina

Lapin väkiluku oli vuoden 2018 lopussa 178 530. Uusimpien tilastojen mukaan Lapissa oli työvoimaa 81 350 henkilöä, työpaikkoja 68 930 ja alueen bruttokansantuote 6,53 miljardia euroa. Taloudellinen huoltosuhde, 155 työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä sataa työllistä kohti, parani edellisestä vuodesta, mutta on heikompi kuin koko maassa.

Ennakoarvion mukaan Lapin yritysten liikevaihto oli vuonna 2018 noin 13,8 miljardia euroa ja teollisuuden vientiliikevaihto 4,2 miljardia euroa. Yritysten ja yhteisöjen (ml. julkinen sektori) henkilöstömäärä oli viime vuonna ennakoarvion mukaan noin 60 520 henkilötyövuotta. Vuonna 2017 Lapissa toimi 12 710 yritysten toimipaikkaa, joiden henkilöstö oli yhteensä 39 090 henkilötyövuotta.

Työpaikkarakenne

Lapin työpaikoista kaikkiaan 64 prosenttia on yksityissektorilla (yksityinen sektori, valtioenemmistöinen Oy, yrittäjät) ja 36 prosenttia julkisella sektorilla (valtio, kunta). Työpaikkarakenteessa näkyy työpaikkojen lisääntyminen yksityissektorilla ja väheneminen julkisella sektorilla. Huomattavimmat, edellisestä vuodesta kaventuneet, erot koko maan työnantajasektorirakenteeseen ovat yksityisen sektorin alempi osuus (-8 % -yksikköä) ja kuntasektorin koko maata korkeampi osuus (+6 % -yksikköä). Muiden osalta ero on enimmillään vain 1,5 % -yksikköä.

Toimialoitain tarkasteltuna suurimpia työllistäjiä ovat Lapissa terveys- ja sosiaalipalvelut, jalostus (ml. kaivostoiminta), liike-elämän palvelut, kauppa ja muut palvelut. Samat toimialat ovat suurimpia myös koko maassa ja Lapin työpaikkojen toimialarakenne eroaa enimmillään 3 % -yksiköllä/toimiala koko maan rakenteesta.

Lapin avainlukuja

178 530

Lapin väkiluku
(2018 vuoden lopussa)

81 350

Työvoiman määrä
(2017 vuoden lopussa)

68 930

Työpaikat
(2016 vuoden lopussa)

6 530 milj.

Bruttokansantuote, milj. euroa
(2016)

155

Taloudellinen huoltosuhde
(2017 vuoden lopussa)

13 800 milj.

Liikevaihto, milj. euroa
(2018 ennakoarvio)

4 170 milj.

Teollisuuden vientiliikevaihto, milj. euroa
(2018 ennakoarvio)

60 520

Yritysten ja yhteisöjen
henkilöstömäärä, htv
(2018 ennakoarvio)

12 710

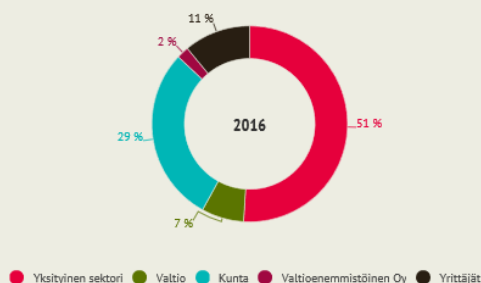
Yritysten toimipaikkojen lukumäärä
(2017)

39 090

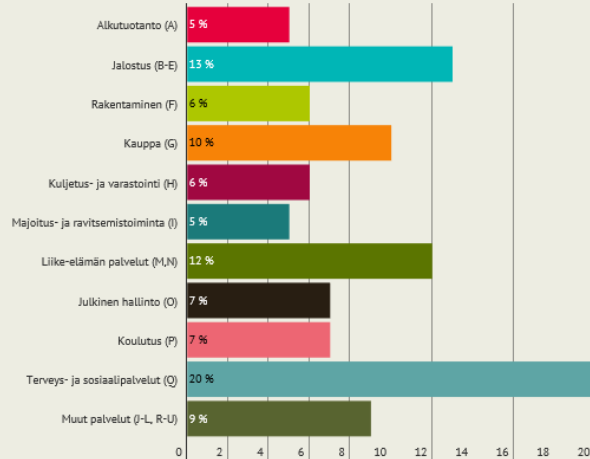
Yritysten henkilöstön lukumäärä, htv
(2017)

Työpaikat työnantajasektoreittain Lapissa

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäynti 2016

Työpaikat toimialoitain Lapissa

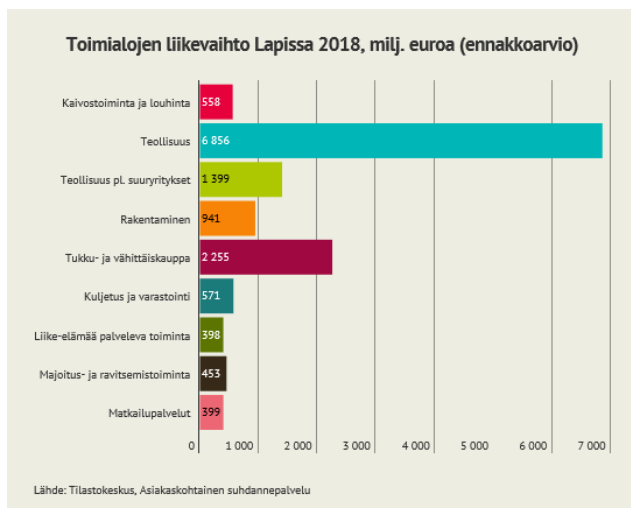

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäynti 2016

Erikoistumisalat

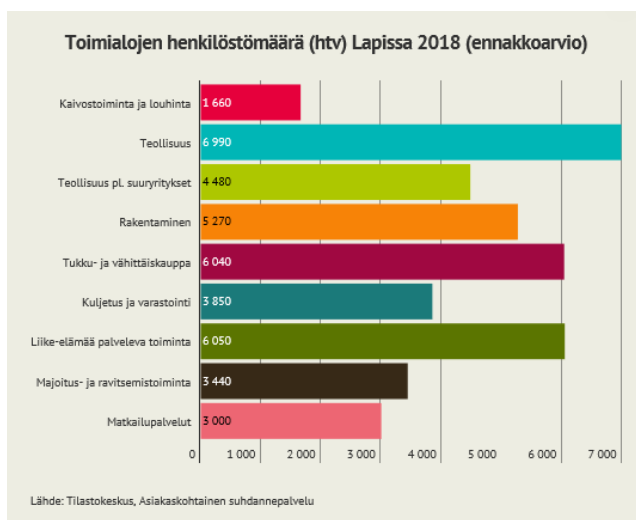
Yritystoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla Lapin kunkin toimialan henkilöstömääräosuus koko maan osuuteen. Indeksitarkastelun (koko maa=100) mukaan Lappi on erikoistunut vahvimmin kaivostoimintaa palvelemaan toimintaan, metallimalmien louhintaan, matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toimintaan, metallien jalostukseen, majoitukseen sekä metsätalouteen ja puunkorjuuseen. Matkailuelinkeinon vahva asema ja vaikutukset useille toimialoille näkyy myös matkailua palvelevilla henkilöstömäärältään pienillä toimialoilla koko maata korkeampana indeksinä, esimerkkinä kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta. Tehtäessä vastaava erikoistumislaskelma yritysten liikevaihdon mukaan, Lapin erikoistumislakksi nousee edellä mainittujen lisäksi moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus.

Toimialojen liikevaihto ja henkilöstömäärä

Vuoden 2018 ennakkoarvion mukaan teollisuuden osuus Lapin yritysten liikevaihdesta oli puolet. Kaivostoiminta mukaan luettuna osuus nousee 54 prosenttiin. Kaupan osuus liikevaihdesta oli yli 16 prosenttia ja rakentamisen lähes 7 prosenttia.

Yritysten henkilöstömäärä jakaantuu liikevaihtoa tasaisemmin eri toimialoille. Teollisuus oli henkilöstömäärältään suurin, vuoden 2018 ennakkoarvion mukaan 6 990 henkilötyövuotta. Seuraavaksi eniten työllistivät liike-elämän palvelut 6 050, kauppa 6 040 ja rakentaminen 5 270 henkilötyövuotta. Matkailulle tyypillisten toimialojen (kuviossa majoitus- ja ravitsemistoiminta ja useista toimialoista koostuva matkailupalvelut) työllisyysvaikutus oli vuonna 2018 yhteensä 6 440 henkilötyövuotta.

Lapin Materiaalipankki | Studio Artica

Toimialojen kehitys

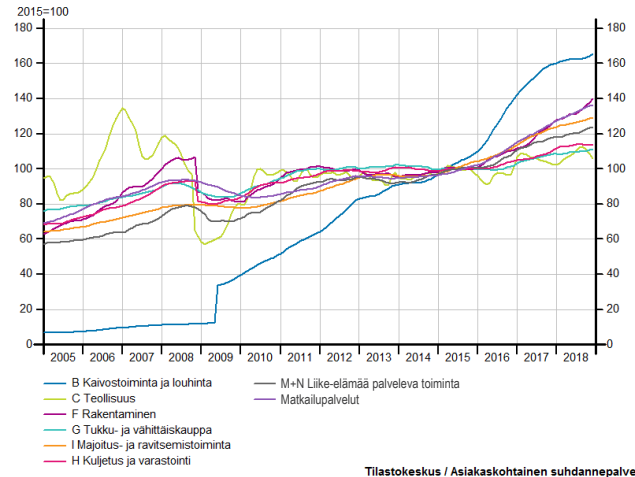
Kaivostoiminta erottuu selkeästi pitkän aikavälin trendikehityksessä muita toimialoja positiivisemmalla liikevaihto- ja henkilöstömääräkehityksellään. Kaikkien muidenkin tarkasteltujen toimialojen liikevaihdon trendi on vertailuvuoden 2015 yläpuolella. Kaivostoiminnan jälkeen liikevaihto on kehittynyt parhaiten rakentamisessa, matkailupalveluissa ja majoitus- ja ravitsemistoiminnassa. Teollisuuden liikevaihdon kehitystrendi on ollut vaihtelevin ja heikoin, mutta pysytellyt kaksi viimeistä vuotta vertailuvuoden 2015 yläpuolella. Henkilöstömäärän kehitystrendi on ollut viime vuosina paras matkailupalveluissa ja rakentamisessa. Kaivostoiminnan trendi on vuosikymmenen jälkipuoliskolla tasaantunut. Teollisuudessaakin päästiin vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä vertailuvuoden 2015 tasoon.

Vuonna 2018 liikevaihto kasvoi edellisvuodesta kaikilla muilla tarkastelluilla toimialoilla, paitsi kaivostoiminnassa. Kaivostoiminnan kehityksessä on huomioitava toimialan edellisten vuosien voimakas kasvu. Liikevaihtokehitys oli paras rakentamisessa ja matkailupalveluissa, seuraavina majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä kuljetus- ja varastointi.

Vuoden 2018 henkilöstömääräkehitys oli positiivinen kaikilla tarkastelluilla toimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkain matkailupalveluissa ja rakentamisessa. Matkailupalveluissa henkilöstömäärä kasvoi lähes yhtä paljon kuin liikevaihto.

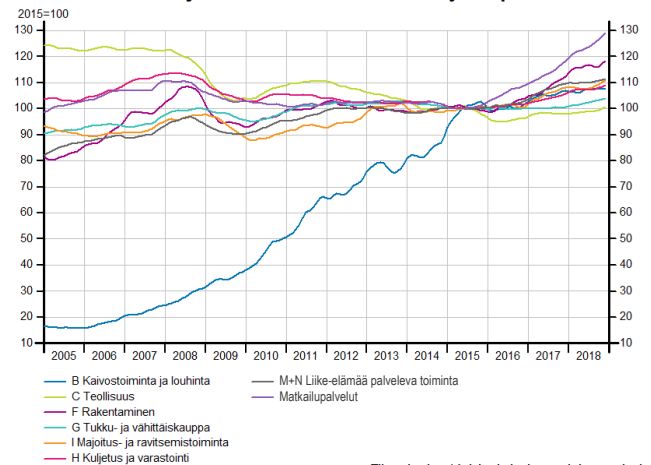
Henkilöstöpalveluyritysten kautta tapahtuva henkilöstön vuokraus on yleistynyt ja tyypillistä useilla toimialoilla erityisesti sesonkiluontoisissa ja sijaistyövoimatarpeissa. Vuokratyövoima kirjautuu henkilöstömäärässä liike-elämän palveluihin. Sitä ei pystytä kohdentamaan työvoiman käyttäjäyrityksen toimialan mukaan. Esim. matkailussa vuokratyövoiman käyttö on yleistä, joten matkailutoimialojen henkilöstömääräkehitystrendien tarkastelussa tämä ilmiö on otettava taustalla huomioon. Merkittävä vuokratyövoiman käytön lisäys henkilöstön rekrytoinnissa voi näkyä huomattavanakin liikevaihtokehityksestä poikkeavana vuosimuutoksena henkilöstömäärässä. Lisäksi joissain tapauksissa liikevaihtoa ja henkilöstömäärää ei pystytä kohdentamaan alueellisesti sinne, missä toiminta tapahtuu.

Toimialojen liikevaihdon trendikehitys Lapissa

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

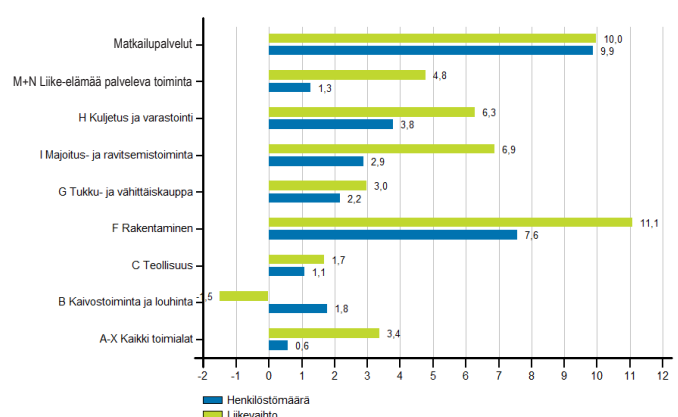
Toimialojen henkilöstömäärän kehitys Lapissa

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuonna 2018 vuosimuutos (%)

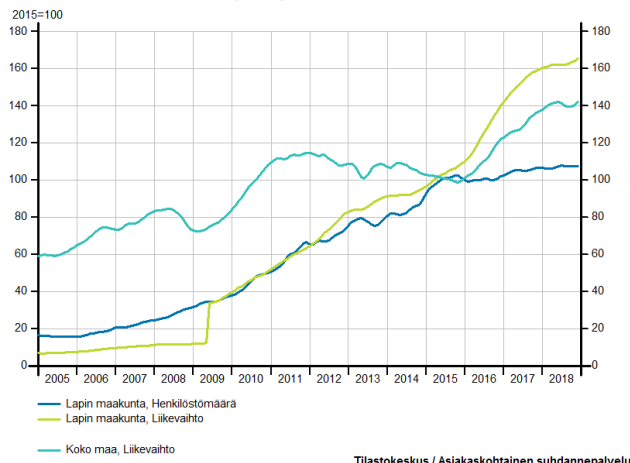

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kaivostoiminta ja louhinta

Metallimalmien louhinta; Muu kaivostoiminta ja louhinta; Kaivostoimintaa palveleva toiminta

Kaivostoiminnan liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Lapissa ja koko maassa

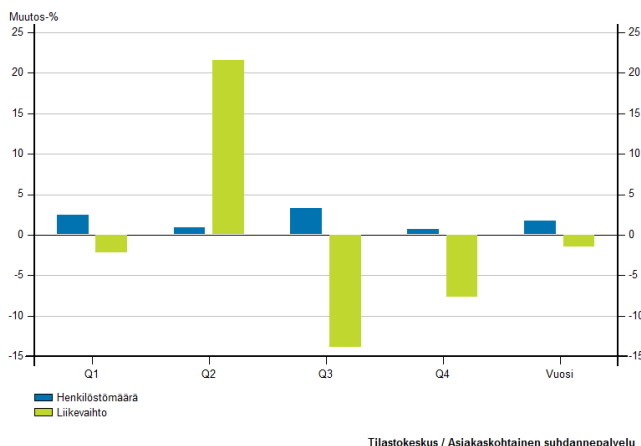

Kaivostoiminnan liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys on ollut koko vuosikymmenen ajan voimakkaasti kasvava kaivosten toimintojen laajentuessa. Vuoden 2018 kehitykseen heijastuu kahden edellisen vuoden erittäin voimakas, lähes neljänneksen, liikevaihdon kasvu molempina vuosina. Liikevaihdon trendikehitys on saman suuntainen koko maassa, mutta Lapin kasvu on vahvempaa.

Lapin kaivostoiminnan ja louhinnan liikevaihto väheni 1,5 prosenttia vuonna 2018 vuodesta 2017. Vuoden 2018 kehitystä tarkasteltaessa on huomioitava toimialan voimakas kasvu kahtena edellisenä vuonna, jolloin liikevaihtoa kertyi molempina yli 24 prosenttia edellisvuodesta enemmän. Vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto väheni 2,3 prosenttia vuotta aiemmasta. Toisella neljänneksellä liikevaihto kurotti 21,6 prosentin kasvuun, mutta väheni jälleen kolmannella neljänneksellä 13,9. Viimeisellä neljänneksellä liikevaihto väheni 7,7 prosenttia.

Liikevaihdon negatiivisesta kehityksestä huolimatta kaivostoiminnan henkilöstömäärä kasvoi 1,8 prosenttia vuonna 2018. Kasvua kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 2,5 prosenttia, toisella neljänneksellä 0,9 prosenttia, kolmannella neljänneksellä 3,3 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 0,7 prosenttia vuoden 2017 vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Vuonna 2017 henkilöstömäärä kasvoi 5,2 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna.

Kaivostoiminnan liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuonna 2018 vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

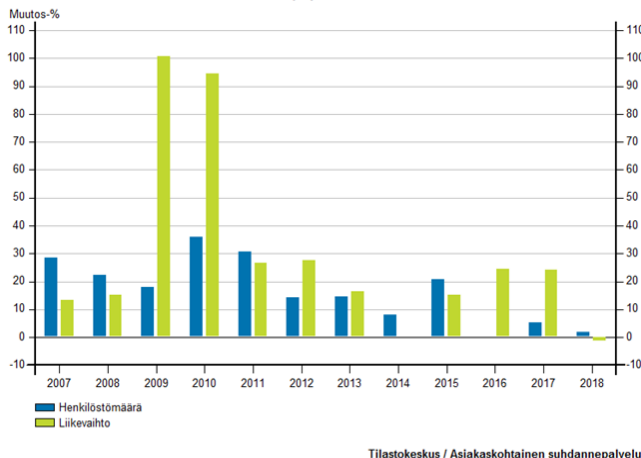

Kasvukatsaus

Kaivostoiminnan ja louhinnan toimialalla voimakkain muutosvaikutus oli vuonna 2018 suurilla, yli 20 henkilöä työllistävillä, ulkomaankauppaa harjoittavilla ja viisi vuotta tai kauemmin toimineilla yrityksillä. Ensimmäistä neljännestä lukuun ottamatta muutosvaikutus oli voimakkaampi liikevaihdoltaan supistuneilla yrityksillä.

Toimialan ennakoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Kaivostoiminta ja louhinta	558	1 663

Kaivostoiminnan liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Teollisuuden liikevaihdon trendi noudattelee viennin kehitystä. Vuotta 2018 tarkasteltaessa on huomioitava edellisen vuoden vahva kasvu. Alkuvuoden alavireinen kehitys kääntyi kasvuun loppuvuotta kohti ja koko vuosi päättyi hienoisesti plussalle. Globaalit kauppaneuvottelut ja raaka-aineiden hintakehitys heijastuvat liikevaihtokehitykseen. Henkilöstömäärän lievä kasvu jatkuu.

Teollisuuden liikevaihto kasvoi vuonna 2018 Lapissa 1,7 prosenttia ja koko maassa 6,1 prosenttia edellisvuodesta. Lapin teollisuuden liikevaihto väheni vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 6,0 prosenttia edellisen vuoden ensimmäisestä neljänneksestä. Toisella neljänneksellä liikevaihto pysyi lähes vuoden takaisella tasolla kasvaen varovaiset 0,1 prosenttia. Kolmannella neljänneksellä liikevaihto piristyi 6,9 prosentin kasvuun. Joulukuun notkahduksesta (-3,7 %) huolimatta liikevaihto kasvoi myös viimeisellä neljänneksellä 6,4 prosenttia. Vuonna 2017 teollisuuden liikevaihdon kasvu ylsi 11,9 prosenttiin vuoteen 2016 verrattuna.

Lapin teollisuuden henkilöstömäärä kehittyi maltillisesti vuonna 2018: kasvua kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 0,7 prosenttia, toisella neljänneksellä 0,2 prosenttia, kolmannella neljänneksellä 0,1 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 3,4 prosenttia vuoden 2017 vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Koko vuonna 2018 henkilöstömäärä lisääntyi 1,1 prosenttia edellisvuodesta. Vuonna 2017 henkilöstömäärä kasvoi 3,2 prosenttia.

Vuonna 2018 teollisuuden vienti kasvoi Lapissa 2,9 prosenttia ja koko maassa 8,2 prosenttia edellisvuodesta. Lapin teollisuuden vienti notkahti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 5,5 prosentin laskuun, kun sitä verrataan vuoden 2017 voimakkaan kasvun (+26,3 %) vastaavaan neljännekseen. Toisella neljänneksellä teollisuuden vienti kasvoi 1,4 prosenttia vuotta aiemmasta ensimmäisen neljänneksen tapaan vahvasta kasvuneljänneksestä. Viennin vuosimuutos parani loppuvuotta kohti, mutta oli kuukausittain vaihtelevaa. Kasvua kertyi kolmannella neljänneksellä 7,5 ja viimeisellä neljänneksellä joulukuun notkahduksesta huolimatta 9,3 prosenttia. Vuonna 2017 Lapin teollisuuden vienti kasvoi 16,0 prosenttia.

Teollisuus pois lukien suuryritykset

Lapin teollisuustoimialan pois lukien suuryritykset liikevaihto kasvoi vuonna 2018 vain 0,5 prosenttia edellisvuodesta. Liikevaihto sukelsi vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 9,6 prosenttia pakkasen puolelle. Vuonna 2017 vastaavaan aikaan liikevaihto kasvoi 29,6 prosenttia vuotta aiemmasta. Kasvusuuntaan päästiin kuitenkin toisella neljänneksellä, jolloin liikevaihto nousi 3,9 prosenttia vuotta aiemmasta. Kuukausitason vaihtelusta huolimatta kehitys oli myönteistä myös kolmannella (+0,7 %) ja viimeisellä (+5,6 %) neljänneksellä. Vuonna 2017 liikevaihto kasvoi 7,3 prosenttia, erityisesti ensimmäisen neljänneksen vahvaan kasvuun perustuen.

Teollisuuden pois lukien suuryritykset henkilöstömäärä kehittyi vuonna 2018 liikevaihtoa positiivisemmin ja henkilötyövuosia kertyi 2,2 prosenttia edellisvuotta enemmän. Henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2018 kaikilla neljänneksillä: ensimmäisellä neljänneksellä 2,5 prosenttia, toisella 1,3 prosenttia, kolmannella 1,9 prosenttia ja viimeisellä 3,0 prosenttia. Vuonna 2017 henkilöstömäärä kasvoi 3,3 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna.

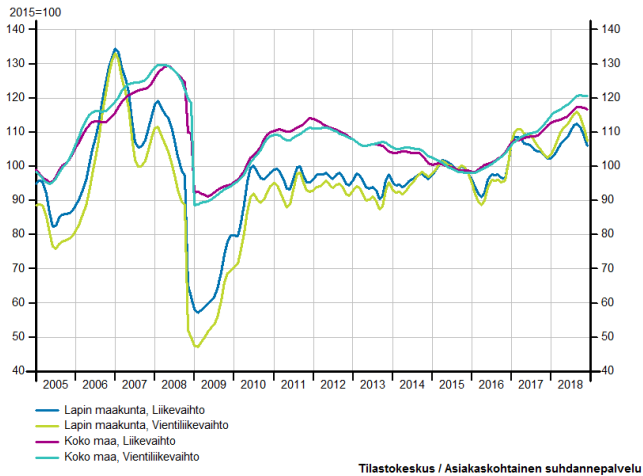
Kasvukatsaus

Lapin maakunnassa teollisuuden liikevaihdon muutoksiin vaikutti erityisesti suurteollisuus. Vuoden 2018 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä yli 20 henkilöä työllistävien yritysten muutosvaikutus oli negatiivinen. Tämä johtui vuoden 2017 alkupuolen voimakkaasta kasvusta. Vuoden kahdella viimeisellä neljänneksellä suurteollisuuden vaikutus toimialan liikevaihdon kehitykseen oli positiivinen. Suurin merkitys teollisuusyritysten liikevaihdon kehitykseen oli ulkomaankauppaa harjoittavilla yrityksillä.

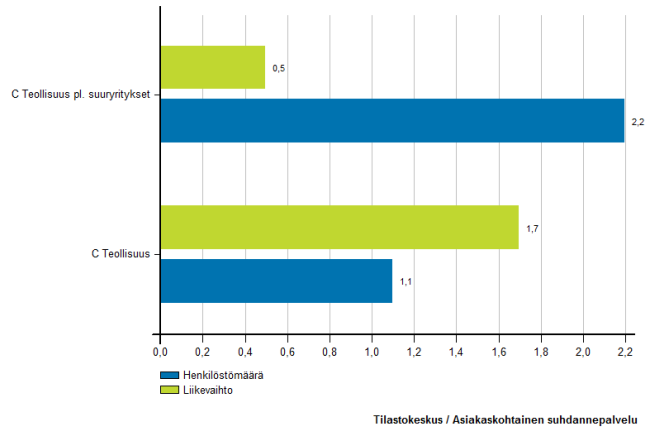

Lapin Materiaalipankki | Studio Artica

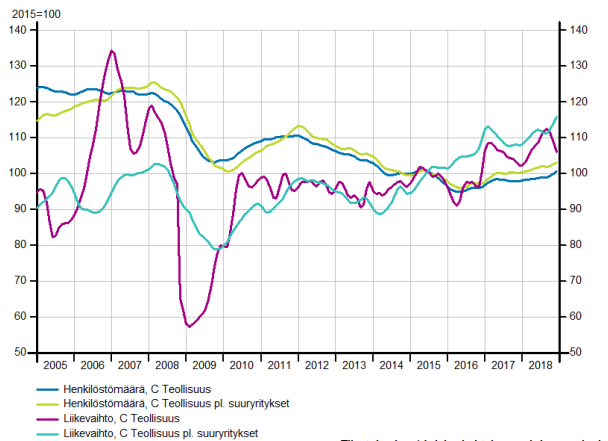
Teollisuuden liikevaihdon ja viennin trendikehitys Lapissa ja koko maassa

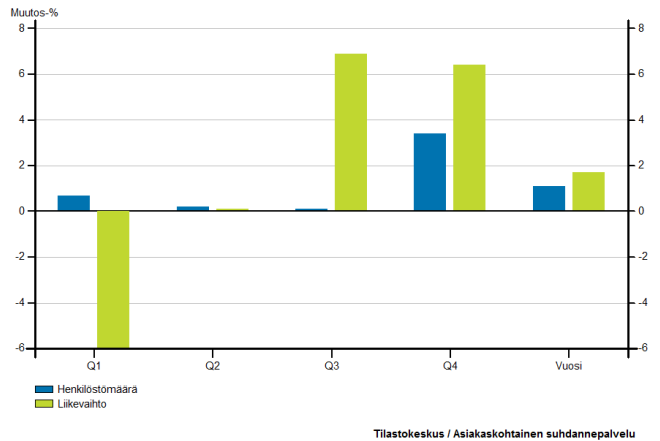
Teollisuuden liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuonna 2018

Teollisuuden liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Lapissa C Teollisuus ja teollisuus pl. suuryritykset

Teollisuuden liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuonna 2018 vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

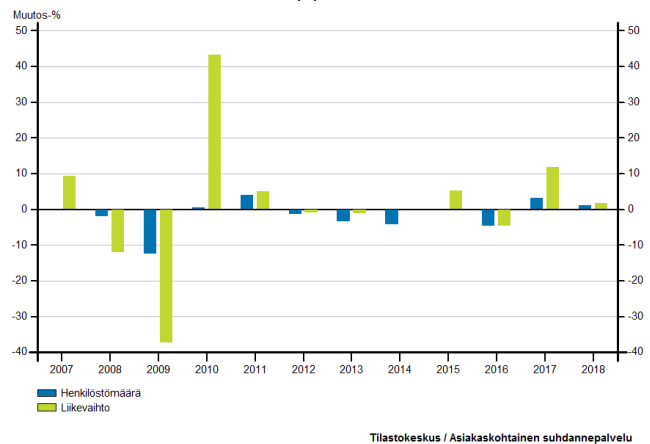

Lapin teollisuuden rakenne 2017

Teollisuuden suurimmat toimialat TOP8	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv	Toimipaikkojen määrä
Metallien jalostus	4 548	2 203	7
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	1 106	851	7
Moottoriajoneuvojen, perävaunujen valmistus	293	340	3
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut)	206	526	88
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	146	901	113
Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	88	629	124
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	83	299	39
Elintarvikkeiden valmistus	81	317	89
Teollisuus yhteensä	6 742	6 917	722

Lähde: Tilastokeskus, Toimialoitteinen yritystietopalvelu 2017

Teollisuuden liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Toimialan ennakoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Teollisuus	6 856	6 990
Teollisuus pl. suuryritykset	1 399	4 480

Rakentaminen

Talonrakentaminen; Maa- ja vesirakentaminen; Erikoistunut rakennustoiminta

Rakentamisen liikevaihdon trendikehitys on ollut Lapissa usean vuoden voimakkaasti kasvava, heijastaen asuin-, matkailu-, kaivos- ja maanrakentamista. Rakentamisen liikevaihdon ja myös henkilöstömäärän kehitys oli vahvaa läpi vuoden 2018. Runsas puolet toimialan yrityksistä kasvatti liikevaihtoa.

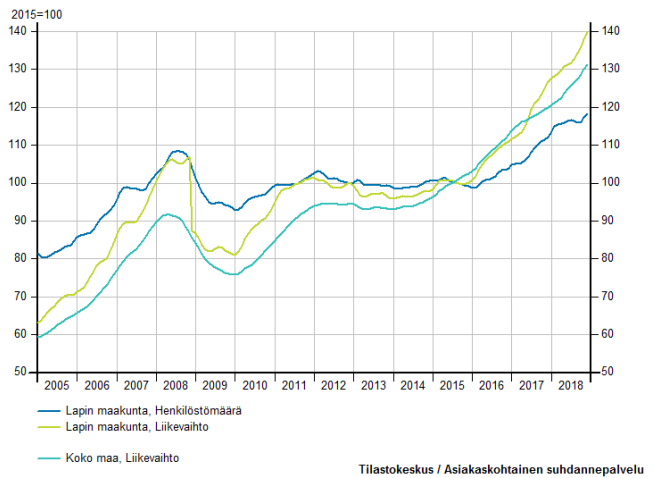
Rakentamisen liikevaihto kasvoi Lapissa 11,1 prosenttia vuonna 2018. Kehitys oli vahvaa läpi vuoden: liikevaihtoa kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 12,6 prosenttia, toisella 16,5 prosenttia, kolmannella 7,1 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 10,4 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden vastaavina ajanjaksoina. Hyvässä kasvussa oltiin jo kahtena edellisvuonna, kun rakentamisen liikevaihto kasvoi 10,0 prosenttia vuonna 2017 ja 8,0 % vuonna 2016. Koko maassa rakentamisen liikevaihto kasvoi 7,2 prosenttia vuonna 2018.

Lapin rakentamisen henkilöstömäärä kasvoi 7,6 prosenttia edellisvuodesta vuonna 2018. Henkilöstömäärä kehittyi rivakasti vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla, kun kasvua kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 10,4 prosenttia ja toisella neljänneksellä 9,9 prosenttia. Myönteinen kehitys jatkui vuoden loppua kohti mentäessä, kun toimialan henkilötyövuodet lisääntyivät kolmannella neljänneksellä 5,9 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 4,9 prosenttia. Vuonna 2017 rakentamisen henkilöstömäärä kasvoi 6,6 prosenttia.

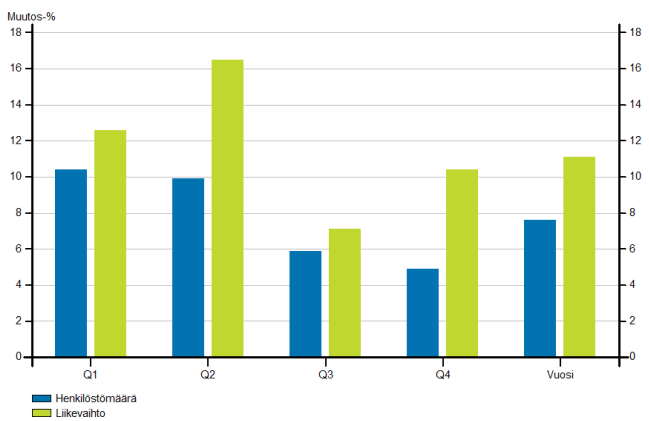
Kasvukatsaus

Rakentamisen toimialan yrityksistä runsas puolet kasvatti liikevaihtoaan vuonna 2018. Kasvaneista suurimmalla osalla liikevaihto lisääntyi yli 15 prosenttia edellisvuodesta. Suurin kasvuvaihtelu oli edellisvuoden tapaan yli viisi vuotta toimineilla yrityksillä. Pienten, keskisuurten ja suurten yritysten vaikutus kasvuun vaihteli neljänneksittäin.

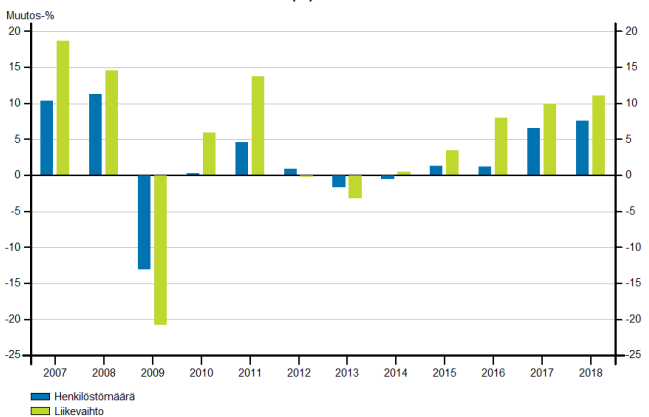
Rakentamisen liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Lapissa ja koko maassa

Rakentamisen liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuonna 2018 vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

Rakentamisen liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

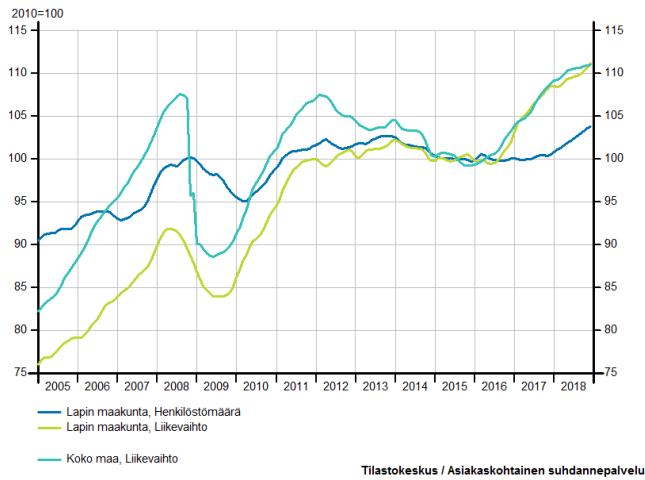
Lapin Materiaalipankki | Photokrafix

Toimialan ennakoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Rakentaminen	941	5 270

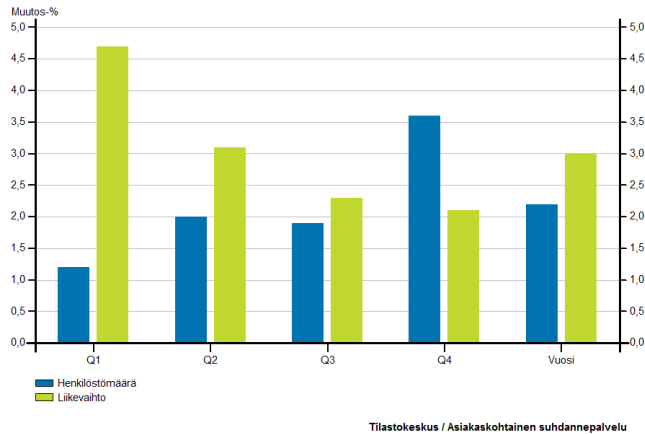
Kauppa

Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus

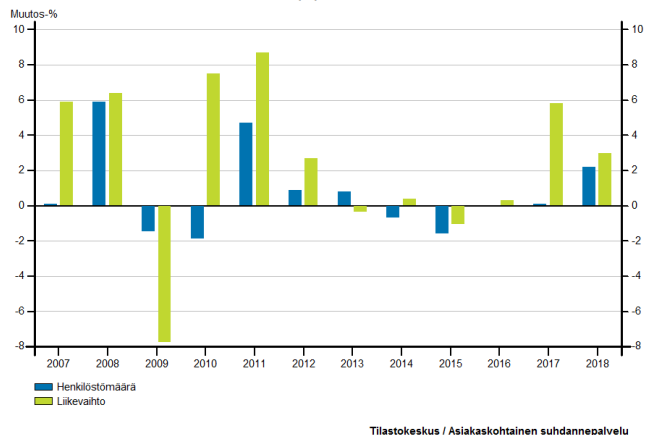
**Kaupan liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys
Lapissa ja koko maassa**

**Kaupan liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuonna 2018
vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi**

**Kaupan liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa
vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018**

Kaupan alan liikevaihdon trendikehitys jatkui kasvavana. Liikevaihdon kasvu oli hieman maltillisempi kuin edellisenä vuonna, mutta heijastui henkilöstömäärän lisääntymisenä aiempaa selvemmin. Kaupan toimialoilla kasvun vetureina olivat keskisuuret ja yli viisi vuotta toimineet yritykset.

Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto kasvoi Lapissa 3,0 prosenttia vuonna 2018. Liikevaihtoa kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 4,7 prosenttia, toisella 3,1 prosenttia, kolmannella 2,3 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 2,1 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna vastaavina ajanjaksoina. Vuonna 2017 kaupan liikevaihto kasvoi Lapissa 5,8 prosenttia vuodesta 2016. Koko maan kaupan liikevaihto kasvoi 3,8 vuonna 2018.

Kaupan henkilöstömäärä kasvoi 2,2 prosenttia vuonna 2018. Henkilöstömäärä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 prosenttia, toisella 2,0 prosenttia, kolmannella 1,9 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 3,6 prosenttia. Vuonna 2017 kaupan henkilöstömäärä jäi Lapissa lähes vuoden 2016 tasolle (+0,1 %).

Kasvukatsaus

Kaupan toimialoilla liikevaihdon muutosvaikutus oli voimakkain 5–20 henkilöä työllistävillä yrityksillä vuoden 2018 kaikilla neljänneksillä. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat niin ikään läpi vuoden eniten viisi vuotta tai kauemmin toimineet yritykset.

Toimialan ennakkoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 255	6 040

Kuljetus ja varastointi

Maaliikenne ja putkijohtokuljetus; Vesiliikenne; Ilmaliikenne; Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta; Posti- ja kuriiritoiminta

Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on vahvistunut ja on koko maata vahvempaa. Myös henkilöstömäärän kasvu jatkui. Alle 20 henkeä työllistävien yritysten liikevaihdon muutosvaikutus oli positiivinen koko vuoden 2018.

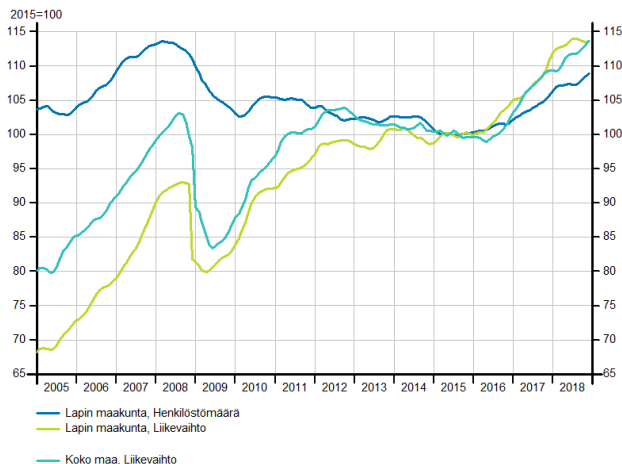
Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto kasvoi Lapissa 6,3 prosenttia vuonna 2018. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 7,7 prosenttia, toisella 7,2 prosenttia, kolmannella 6,7 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 3,8 prosenttia edellisvuoden vastaavista neljänneksistä. Vuonna 2017 toimialan liikevaihdon kasvu oli Lapissa 5,2 prosenttia. Koko maassa kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto kasvoi 4,4 prosenttia vuonna 2018.

Kuljetuksen ja varastoinnin henkilöstömäärä kasvoi Lapissa 3,8 prosenttia vuonna 2018. Lisäystä kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 5,5 prosenttia, toisella 4,0 prosenttia, kolmannella 1,9 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 3,6 prosenttia. Vuonna 2017 toimialan henkilöstömäärä kasvoi 2,8 prosenttia.

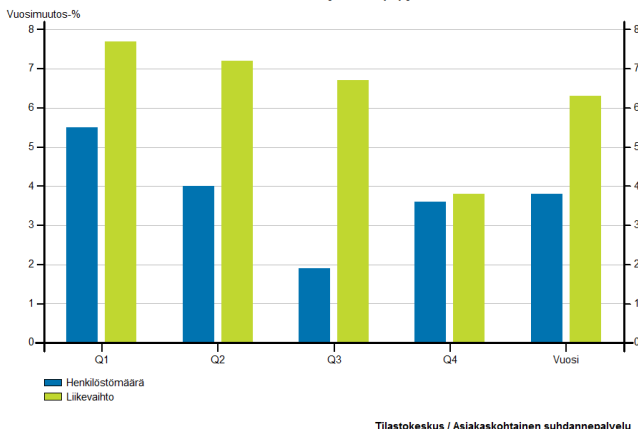
Kasvukatsaus

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla pienten (1–5 henkilöä työllistävien) ja keski suurten (5–20 henkilöä työllistävien) yritysten muutosvaikutus oli positiivinen koko vuoden 2018 ajan. Suurten, yli 20 henkeä työllistävien yritysten muutosvaikutus toimialan liikevaihtoon oli viimeisellä neljänneksellä negatiivinen. Eniten toimialan liikevaihdon kasvuun vaikuttivat viisi vuotta ja kauemmin toimineet yritykset.

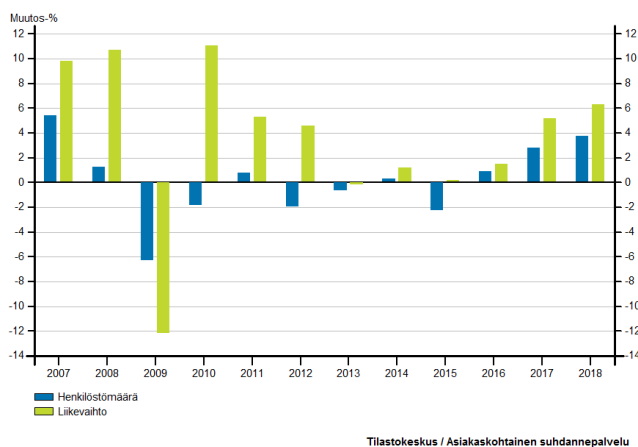
Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Lapissa ja koko maassa

Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto- ja henkilöstökehitys Lapissa vuonna 2018: vuosineljännes (Q) ja koko vuosi

Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

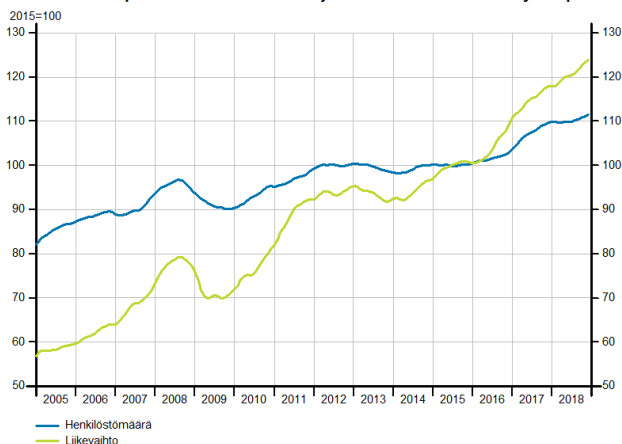

Toimialan ennakkoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Kuljetus ja varastointi	571	3 850

Liike-elämän palvelut

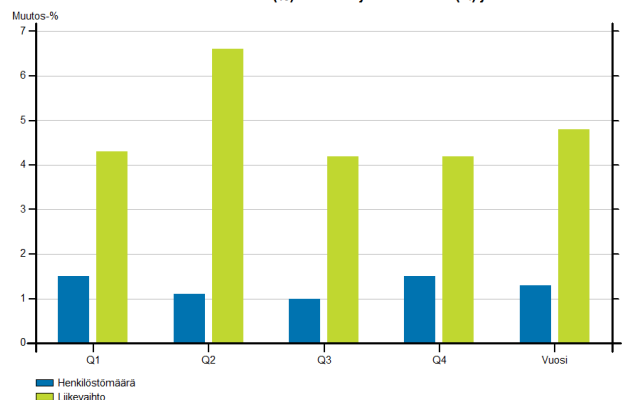
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (sis. työvoiman vuokraus)

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon ja henkilöstön trendikehitys Lapissa

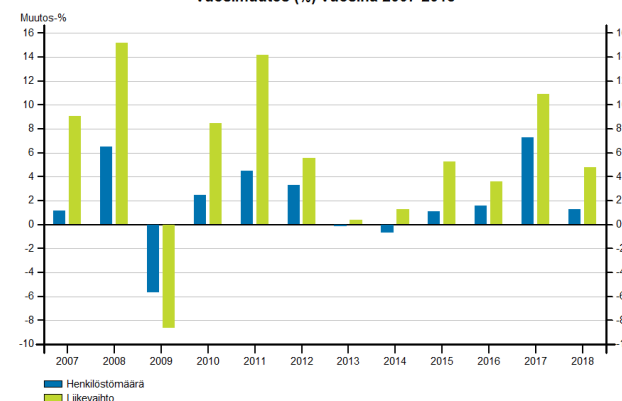
Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liike-elämän palveluiden liikevaihto- ja henkilöstömääräkehitys Lapissa vuonna 2018: vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liike-elämän palveluiden liikevaihto- ja henkilöstömääräkehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lapin keskeisten kasvavien toimialojen kehitys heijastuu liike-elämän palveluihin. Liike-elämän palveluissa liikevaihdon vahva kasvutrendi jatkui. Liikevaihto on ollut kasvussa koko vuosikymmenen ajan. Vuonna 2018 liikevaihto kasvoi kaikilla vuosineljänneksillä. Suurimman osan kasvusta toivat yli 5 henkeä työllistävät yritykset. Vuonna 2018 henkilöstömäärä kasvoi maltillisesti edellisen vuoden vahvaan kasvuun verrattuna.

Liike-elämää palvelevan toiminnan liikevaihto kasvoi Lapissa 4,8 prosenttia vuonna 2018. Liikevaihdon kasvu oli ensimmäisellä neljänneksellä 4,3 prosenttia, toisella 6,6 prosenttia ja kolmannella sekä viimeisellä neljänneksellä 4,2 prosenttia edellisvuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Vuonna 2017 Lapin maakunnan muun liike-elämää palvelevan toiminnan liikevaihto kasvoi 10,9 prosenttia.

Liike-elämää palvelevan toiminnan henkilöstömäärä kasvoi liikevaihtoa maltillisemmin vuonna 2018: tehtyjen henkilötyövuosien määrä kasvoi 1,3 prosenttia edellisvuodesta. Kasvua kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 1,5 prosenttia, toisella 1,1 prosenttia, kolmannella 1,0 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 1,5 prosenttia. Vuonna 2017 liike-elämää palvelevan toiminnan henkilöstömäärä lisääntyi 7,3 prosenttia.

Kasvukatsaus

Liike-elämää palvelevan toiminnan liikevaihdon kehityksen tekijät pysyivät vuonna 2018 samoina kun edellisvuonna. Kasvuun vaikuttivat eniten suuret (yli 20 henkilöä työllistävät) ja keskisuuret (5–20 henkilöä työllistävät) yritykset. Kasvaneet yritykset olivat tyypillisesti yli viiden vuoden ikäisiä ja kotimaan markkinoilla toimineita.

Lapin Materiaalipankki | Terhi Tuovinen

Toimialan ennakoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Liike-elämää palveleva toiminta	398	6 050

Majoitus- ja ravitsemistoiminta

Matkailussa (majoitus- ja ravitsemistoiminta ja matkailupalvelut) liikevaihdon kasvu on ollut voimakasta, erityisesti viimeiset kolme vuotta. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan nuoret, alle viisi vuotta toimineet yritykset kasvattivat liikevaihtoaan voimakkaasti. Henkilöstömäärän kasvutrendi on vahvistunut. Matkailutoimialoilla henkilöstömäärän kehitys näkyy liikevaihtoa vaisumpana, koska henkilöstövuokrauksen käyttö on yleistä näkyen liike-elämän palveluissa. Matkailupalveluissa henkilöstömäärän ja liikevaihdon kehitys oli yhtä vahvaa vuonna 2018.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto kasvoi Lapissa 6,9 prosenttia vuonna 2018. Liikevaihtoa kertyi ensimmäisellä neljänneksellä 14,0 prosenttia, toisella 1,6 prosenttia, kolmannella 3,2 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 5,4 prosenttia enemmän kuin vastaavina ajanjaksoina vuotta aiemmin. Vuonna 2017 majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto kasvoi 10,8 prosenttia. Koko maassa majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto kasvoi 4,4 prosenttia vuonna 2018.

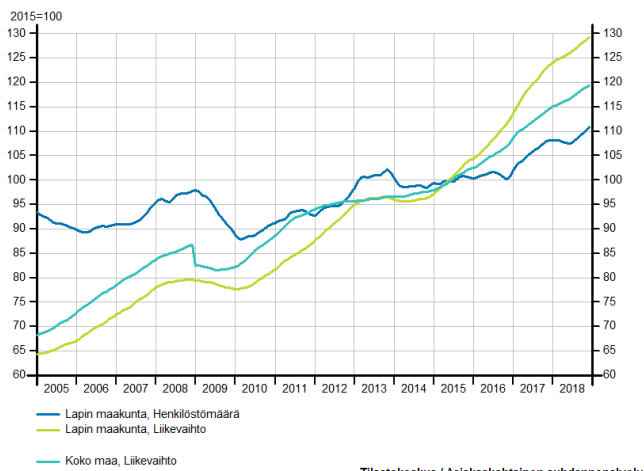
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan henkilöstömäärä kasvoi Lapissa vuonna 2018 liikevaihtoa hitaammin, 2,9 prosenttia edellisvuodesta. Henkilöstömäärä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 5,3 prosenttia, toisella 2,7 prosenttia, kolmannella 1,1 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 2,1 prosenttia. Vuonna 2017 majoitus- ja ravitsemistoiminnan henkilöstömäärä kasvoi 4,6 prosenttia edellisvuodesta.

Kasvukatsaus

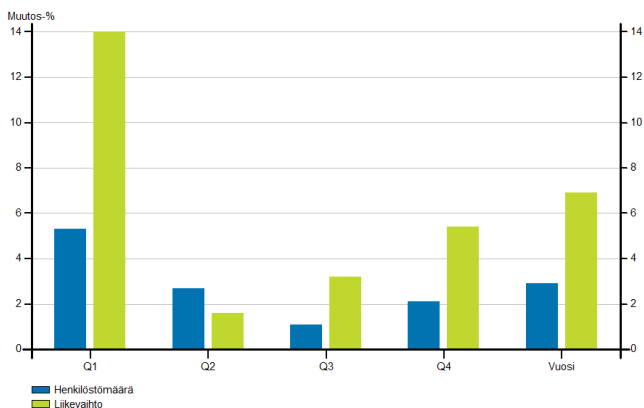
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan nuoret, alle viisi vuotta toimineet yritykset kasvattivat liikevaihtoa voimakkaasti vuonna 2018, ja niiden vaikutus toimialan liikevaihdon kehitykseen voimistui vuoden mittaan. Viisi vuotta ja sitä kauemmin toimineiden yritysten liikevaihdon kasvu oli voimakkainta vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin myös niiden muutosvaikutus koko toimialaryhmän kehitykseen oli suurin.

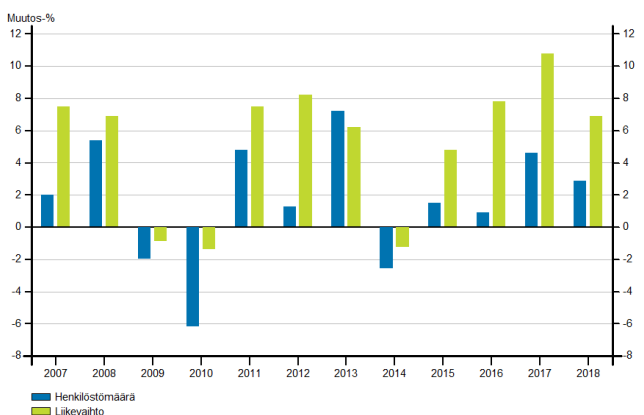
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon ja henkilöstön trendikehitys Lapissa ja koko maassa

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto- ja henkilöstökehitys Lapissa vuonna 2018: vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

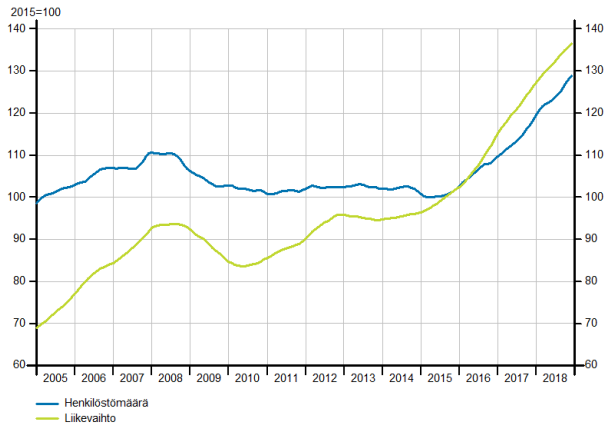
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto- ja henkilöstökehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Matkailupalvelut

Henkilöliikenne (rautatiet, linja-autojen kauko- ja tilaus-, taksi-, vesi- ja ilmailiikenne), matkustajaliikennettä palveleva toiminta, kulkuneuvojen vuokraus, muu vuokraus, matkatoimisto- ja matkanjärjestäjäpalvelut, kulttuuripalvelut, urheilu- ja virkistyspalvelut

Matkailupalvelujen liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Lapissa

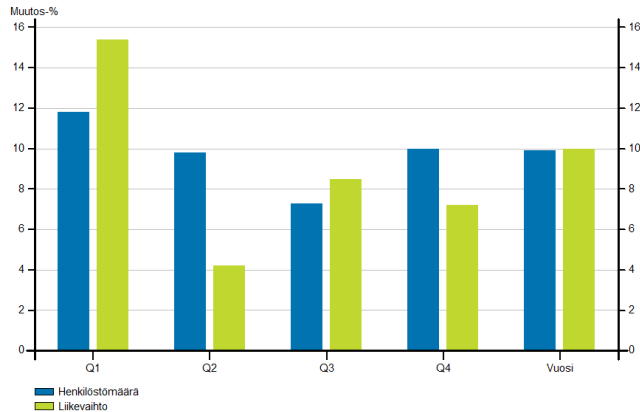

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Matkailupalvelujen liikevaihdon kasvu jatkui Lapissa vahvana kolmatta vuotta peräkkäin. Vuonna 2018 Lapin matkailupalveluissa kertyi liikevaihtoa 10,0 prosenttia edellisvuotta enemmän. Ripeintä kasvu oli ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin liikevaihtoa kertyi 15,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kasvu jatkui vuoden loppua kohti mentäessä, ja sitä kertyi toisella neljänneksellä 4,2 prosenttia, kolmannella 8,5 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 7,2 prosenttia. Matkailupalvelujen liikevaihto lisääntyi 13,7 prosenttia vuonna 2017 ja 11,2 prosenttia vuonna 2016.

Matkailupalvelujen henkilöstömäärän kasvu vahvistui vuonna 2018. Henkilöstömäärä kasvoi 9,9 prosenttia vuonna 2018. Henkilöstömäärä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 11,8 prosenttia, toisella 9,8 prosenttia, kolmannella 7,3 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä 10,0 prosenttia vuoden 2017 vastaaviin ajanjaksoihin verraten. Vuonna 2017 henkilöstömäärä kasvoi matkailupalveluissa 7,0 prosenttia ja edellisenä vuonna 5,9 prosenttia.

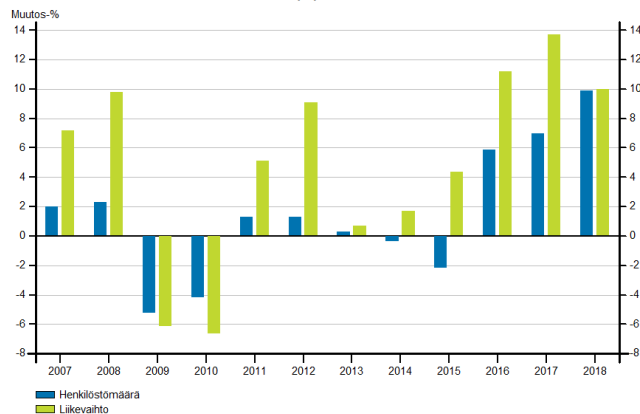
Matkailupalvelujen liikevaihto- ja henkilöstömääräkehitys Lapissa vuonna 2018 vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Toimialan ennakoarvio 2018	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Majoitus ja ravitsemistoiminta	453	3 440
Matkailupalvelut	399	3 000

Matkailupalvelujen liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Lapissa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lapin Materiaalipankki | Simo Vilhunen

Lapin matkailukeskukset

Levi, Meri-Lappi, Pyhä-Luosto, Rovaniemi, Saariselkä, Ylläs: kunkin osalta määritellyn yritysryhmän mukaisesti

Lapin kaikissa matkailukeskuksissa liikevaihdon kehitys on ollut positiivinen viimeiset kolme vuotta. Liikevaihto kasvoi myös vuonna 2018, vahvimmin Saariselällä ja Rovaniemen alueella. Henkilöstömäärän kehitystrendi vaihtelee matkailukeskuksittain, mutta myönteinen kehitys liikevaihdossa heijastelee myös henkilöstömääriin ja investointipotentiaaliin. Saavutettavuuden paraneminen ja erilaisille kohderyhmille suunnatut majoitusvaihtoehdot tukevat matkailun kasvua.

Lapin suhdannekatsauksessa seurataan kuuden alueen – Levin, Meri-Lapin, Pyhä-Luoston, Rovaniemen, Saariselän ja Ylläksen – yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitystä. Tilastokeskus tuottaa tiedot kunkin alueen osalta määritellyn yritysryhmän mukaisesti. Määrittelyn lähtökohtana on TEMin määrittelemät matkailulle tyypilliset toimialat, mutta mukana on matkailuliittännäisiä yrityksiä myös muilta toimialoilta.

Levi

Levin matkailuyritysten liikevaihto nousi vuonna 2018 edellisvuodesta 1,1 prosenttia. Kasvua oli 1,1 prosenttia molemmilla vuosipuoliskoilla. Ensimmäistä puolivuotiskautta kannatteli ensimmäinen neljännes 4,9 prosentin nousullaan, mutta vuoden toinen neljännes toi liikevaihtoon 6,5 prosentin laskun. Laskua oli myös vuoden kolmannella neljänneksellä 5,1 prosenttia, kun taas vuoden viimeinen neljännes toi liikevaihtoon 4,6 prosenttia kasvua. Vuonna 2017 Levin matkailun liikevaihto kasvoi 8,5 prosenttia.

Levin matkailun henkilöstömäärä väheni 3,1 prosenttia vuonna 2018. Ensimmäisellä puolivuotiskaudella laskua oli 3,6 prosenttia. Jälkimmäisellä puolivuotiskaudella lasku väheni 2,2 prosenttiin. Ainoastaan vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä henkilöstömäärä nousi 3,7 prosenttia muiden vuosineljännten tuodessa laskua henkilöstömäärään. Vuonna 2017 henkilöstömäärä oli lähes sama (-0,1 %) kuin vuotta aiemmin.

Meri-Lappi

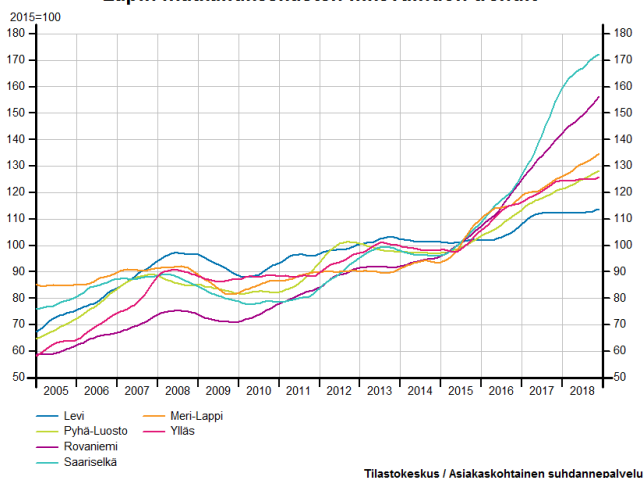
Meri-Lapin matkailun liikevaihto kasvoi edellisten vuosien vahvaan kasvuun verrattuna maltillisesti vuonna 2018 jäädessä 2,0 prosenttiin vuodentakaisesta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto laski 9,2 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Toisella neljänneksellä liikevaihto kasvoi 13,3 prosenttia, kolmannella 4,0 prosenttia ja neljännellä 5,3 prosenttia. Kahdena edellisenä vuonna Meri-Lapin matkailun liikevaihdon kasvu oli vahvaa: 12,4 prosenttia vuonna 2017 ja 15,9 prosenttia vuonna 2016.

Lapin matkailukeskusten yritystoiminta 2018 (ennakkoarvio)

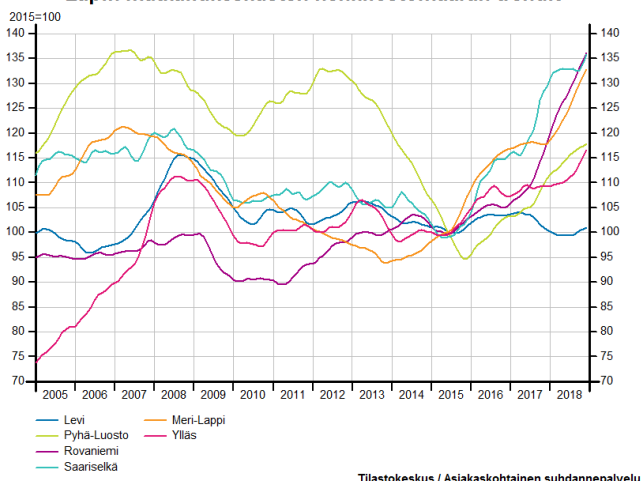
Matkailukeskus	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Levi	107	680
Meri-Lappi	40	270
Pyhä-Luosto	32	210
Rovaniemi	181	855
Saariselkä	67	525
Ylläs	88	580
Yhteensä	516	3 120

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

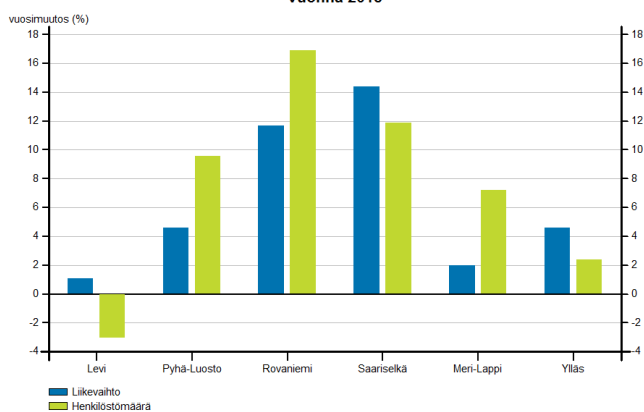
Lapin matkailukeskusten liikevaihdon trendit

Lapin matkailukeskusten henkilöstömäärän trendit

Lapin matkailukeskusten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys vuonna 2018

Meri-Lapin matkailun henkilöstömäärä lisääntyi liikevaihtoa vahvemmin ja nousi 7,2 prosenttia vuonna 2018. Ensimmäisellä puolivuotiskaudella henkilöstömäärä nousi 2,9 prosenttia vuodentakaisesta vastaavasta ajanjaksosta. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla nousua oli peräti 11,7 prosenttia vuoden viimeisen neljänneksen yltäessä 18,9 prosentin nousuun. Vuonna 2017 henkilöstömäärä lisääntyi 2,2, prosenttia.

Pyhä-Luosto

Pyhä-Luoston matkailuyritysten liikevaihto jatkoi kasvu-uralla vuonna 2018. Kasvu ylsi 4,6 prosenttiin vuodentakaisesta. Vuoden ensimmäinen neljännes kasvatti alan liikevaihtoa 5,1 prosenttia, toinen 3,5 prosenttia, kolmas 4,9 prosenttia ja neljäs 4,5 prosenttia vuodentakaisista vastaavista ajanjaksoista. Kahtena edellisenä vuonna liikevaihto kasvoi 9,1 prosenttia.

Vuonna 2018 Pyhä-Luoston henkilöstömäärä nousi 9,6 prosenttia vuodentakaisesta. Henkilöstömäärä nousi voimakkaimmin vuoden ensimmäisellä (+11,2 %) ja kolmannella (+13,0 %) neljänneksellä. Vuoden toisella (+7,4 %) ja neljännellä (+7,0 %) neljänneksellä henkilöstömäärä oli myös hyvässä nousussa. Edellisenä vuonna henkilöstömäärä kasvoi 4,8 prosenttia.

Rovaniemi

Rovaniemen alueen matkailun liikevaihto kasvoi 11,7 prosenttia vuonna 2018. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto ylsi 15,6 prosentin kasvuun vuodentakaisesta vastaavasta ajanjaksosta. Toisella neljänneksellä liikevaihto nousi 10,4 prosenttia, kolmannella 7,0 prosenttia ja neljännellä vuosineljänneksellä jälleen 10,4 prosenttia. Myös kahtena edellisenä vuonna liikevaihto oli vahvassa kasvussa, 19,7 prosenttia vuonna 2017 ja 14,8 prosenttia vuonna 2016.

Rovaniemen alueen matkailun henkilöstömäärä ylsi voimakkaaseen 16,9 prosentin nousuun vuonna 2018. Henkilöstömäärä kasvoi vuodentakaisista vastaavista ajanjaksoista vuoden 2018 kaikilla neljänneksillä: ensimmäisellä vuosineljänneksellä 16,4 prosenttia, toisella 18,3 prosenttia, kolmannella 17,3 prosenttia ja viimeisellä 16,1 prosenttia. Henkilöstömäärän vahva kasvu alkoi edellisen vuoden viimeisellä neljänneksellä, jonka myötä henkilöstömäärän kasvu päätyi 5,4 prosenttiin vuonna 2017.

Saariselkä

Saariselän matkailuyritysten liikevaihto jatkoi vahvalla kasvu-uralla vuonna 2018 yltäen 14,4 prosentin nousuun vuodentakaisesta. Liikevaihtoa kannatteli voimakkaimmin vuoden ensimmäinen neljännes 35,3 prosentin kasvullaan. Toisella neljänneksellä liikevaihto laski 4,3 prosenttia ollen jälleen vuoden kolmannella neljänneksellä 0,2 prosentin kasvussa. Viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihto oli 6,1 prosentin nousussa. Kahtena edellisenä vuonna liikevaihdon kasvu oli vielä voimakkaampaa: 22,7 prosenttia vuonna 2017 ja 18,6 prosenttia vuonna 2016.

Saariselän matkailun henkilöstömäärä nousi edelleen vuonna 2018 yltäen 11,9 prosentin kasvuun vuodentakaisesta. Henkilöstömäärä nousi vuoden ensimmäinen puolivuotiskaudella 16,9 prosenttia, ja samansuuntaisesti molemmilla vuosineljänneksillä. Jälkimmäisellä puolivuotiskaudella henkilöstömäärän kasvu oli maltillisempaa jääden 5,8 prosenttiin. Henkilöstömäärää nostatti vuoden kolmas vuosineljännes 8,9 prosentin nousulla, nousun jäädessä vuoden viimeisellä neljänneksellä 3,1 prosenttiin. Edellisenä vuonna henkilöstömäärä kasvoi 7,7 prosenttia kasvun kohdistuessa ensimmäiseen ja viimeiseen vuosineljännekseen.

Ylläs

Ylläksen matkailuyritysten liikevaihto kasvoi 4,6 prosenttia vuonna 2018. Voimakkainta kasvu oli ensimmäisellä vuosineljänneksellä, jolloin liikevaihto nousi 9,5 prosenttia. Toisella vuosineljänneksellä liikevaihto pysytteli edellisvuoden tasolla, ja kasvoi jälleen kolmannella vuosineljänneksellä 3,2 prosenttia. Viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi maltilliset 1,3 prosenttia. Liikevaihto kasvoi 8,1 prosenttia vuonna 2017 ja 9,4 prosenttia vuonna 2016.

Vuonna 2018 Ylläksen matkailun henkilöstömäärä nousi 2,4 prosenttia vuodentakaisesta. Jälkimmäinen puolivuotiskausi (+4,2 %) kasvatti henkilöstömäärää ensimmäistä puolivuotiskautta (+1,0 %) ripeämmin. Edellisenä vuonna henkilöstömäärän kasvu jäi 1,2 prosenttiin.

Lapin Materiaalipankki | Markus Kiili

Kemi-Tornion seutukunta

Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio

Vuonna 2018 Kemi-Tornion seutukunnan liikevaihdon kasvu jatkui, mutta maltillisempaan kuin edellisessä vuonna. Liikevaihdossa kasvu painottui loppuvuoteen. Henkilöstömäärä (ml. julkinen sektori) ei yltänyt vuonna 2018 kasvuun. Kaikilla seurattavilla toimialoilla liikevaihto kasvoi, eniten kuljetuksessa ja varastoinnissa. Henkilöstömäärä lisääntyi eniten rakentamisessa. Teollisuuden henkilöstömäärän kehitys kääntyi lievään laskuun.

Kaikki toimialat yhteensä

Vuonna 2018 Kemi-Tornion seutukunnan kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 3,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto laski 3,1 prosenttia, mutta kääntyi kasvu-uralle toisella vuosineljänneksellä ja kasvoi 1,3 prosenttia. Kolmannella vuosineljänneksellä kasvu ylsi 8,7 prosenttiin ja viimeisellä neljänneksellä 6,9 prosenttiin. Vuonna 2017 alueen kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 9,4 prosenttia, ensimmäisellä puolivuotiskaudella 13,9 prosenttia ja toisella 5,0 prosenttia.

Kemi-Tornion seutukunnan kaikkien toimialojen henkilöstömäärä (ml. julkinen sektori) väheni vuonna 2018 prosentin vuotta aiemmasta. Henkilöstömäärä väheni kaikilla vuosineljänneksillä: ensimmäisellä 1,3 prosenttia, toisella 0,3 prosenttia, kolmannella 2,0 ja neljännellä 0,4 prosenttia. Vuonna 2017 henkilöstömäärä nousi 2,3 prosenttia, ensimmäisellä puolivuotiskaudella 2,8 prosenttia ja toisella 1,8 prosenttia.

Teollisuus

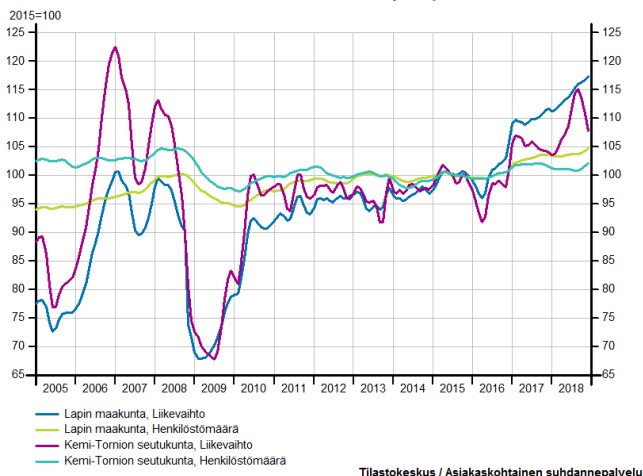
Kemi-Tornion seutukunnan teollisuuden liikevaihto nousi 2,8 prosenttia vuonna 2018. Liikevaihdon kehitystä hidasti ensimmäisen (-5,2 %) ja toisen (-0,4 %) vuosineljänneksen vaisu kehitys. Kolmas vuosineljännes toi alan liikevaihtoon 10,2 prosentin kasvun. Vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi edelleen yltäen 8,2 prosenttiin. Vuonna 2017 teollisuuden liikevaihto kasvoi 11,1 prosenttia vuodesta 2016, ensimmäisellä vuosipuoliskolla 17,5 prosenttia ja toisella hidastuen 4,8 prosenttia.

Kemi-Tornion seutukunnan teollisuuden henkilöstömäärä kehittyi vaisusti vuonna 2018. Henkilöstömäärä väheni 0,3 prosenttia edellisvuodesta. Henkilöstömäärä väheni ensimmäisellä vuosineljänneksellä 0,7 prosenttia, toisella 1,0 prosenttia ja kolmannella 1,3 prosenttia. Vuoden viimeisellä neljänneksellä henkilöstömäärän väheneminen taitui ja henkilöstömäärä nousi 2,1 prosenttia. Edellisenä vuonna teollisuuden henkilöstömäärä lisääntyi 2,1 prosenttia vuodentakaisesta, kasvun painottuessa ensimmäiselle vuosipuoliskolle.

Rakentaminen

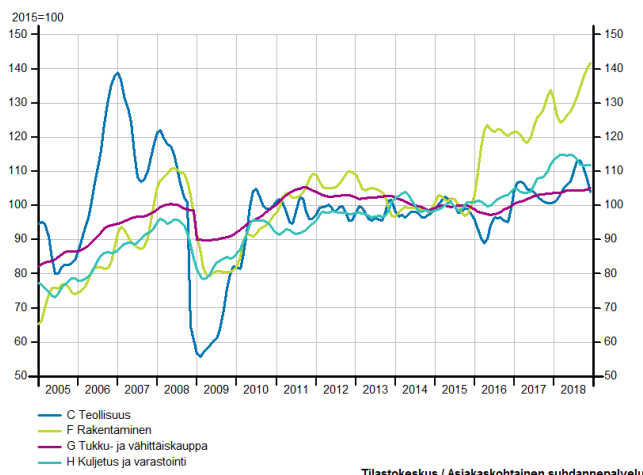
Kemi-Tornion seutukunnan rakentamisen liikevaihto kasvoi 4,6 prosenttia vuonna 2018 edellisvuodesta. Alan liikevaihto kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä maltilliset 1,2 prosenttia, mutta toisella vuosineljänneksellä kasvu ylsi 9,2 prosenttiin. Kolmannella vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 3,3 prosenttia ja neljännellä hiukan ripeämmin eli 4,8 prosenttia. Vuonna 2017 rakentamisen liikevaihto kasvoi 4,6 prosenttia kehityksen vaihdelta vuosineljänneksittäin: heikoin neljännes oli toinen (-8,4 %) ja parhaat ensimmäinen (12,7 %) ja viimeinen (12,4 %).

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys
Kemi-Tornion seutukunnassa ja Lapissa

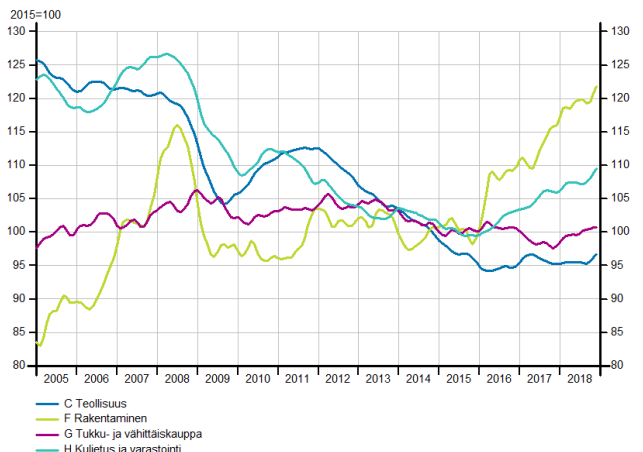
Tilastokeskus / Asiakskohtainen suhdannepalvelu

Toimialojen liikevaihdon trendikehitys
Kemi-Tornion seutukunnassa

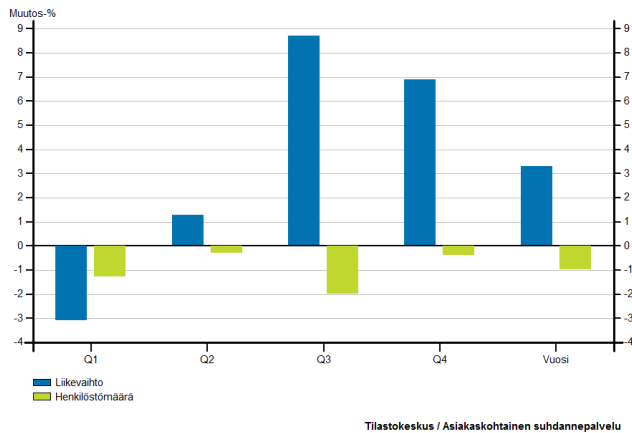
Tilastokeskus / Asiakskohtainen suhdannepalvelu

Toimialojen henkilöstömäärän trendikehitys
Kemi-Tornion seutukunnassa

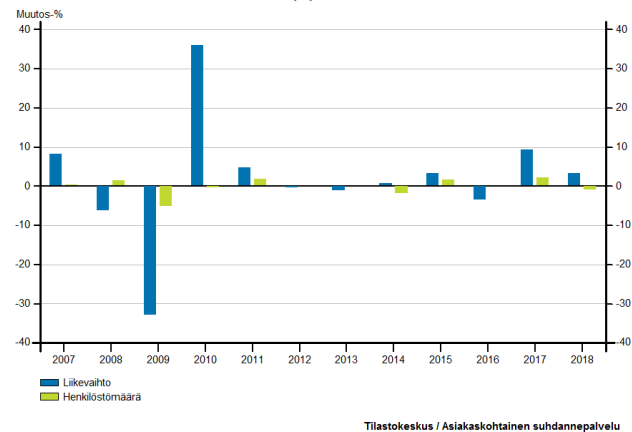

Tilastokeskus / Asiakskohtainen suhdannepalvelu

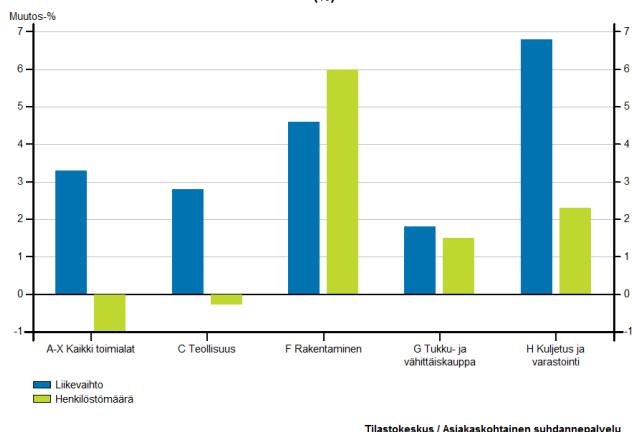
Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Kemi-Tornion seutukunnassa vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Kemi-Tornion seutukunnassa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Kemi-Tornion seutukunnassa vuosimuutos (%) vuonna 2018

Kemi-Tornion seutukunta 2018 (ennakkoarvio)

Kemi-Tornion seutukunta	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Kaikki toimialat (ml. julkinen sektori)	7 964	18 930
Teollisuus	6 218	4 750
Rakentaminen	269	1 680
Tukku- ja vähittäiskauppa	643	1 850
Kuljetus ja varastointi	212	1 340

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Rakentamisen henkilöstömäärä nousi 6,0 prosenttia vuonna 2018 vuodentakaisesta. Henkilöstömäärä nousi ensimmäisenä puolivuotiskautena 8,0 prosenttia. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä nousi maltillisemmin yltäen kuitenkin hyvään 4,3 prosentin kasvuun. Vuonna 2017 henkilöstömäärä nousi 4,7 prosenttia vaihdellen ensimmäisen neljänneksen 10,0 prosentin kasvusta toisen neljänneksen 0,9 prosentin vähenemiseen.

Tukku- ja vähittäiskauppa

Kemi-Tornion seutukunnan tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto kasvoi 1,8 prosenttia vuonna 2018 edellisvuodesta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 2,2 prosenttia ja toisella 2,8 prosenttia. Kolmannella vuosineljänneksellä liikevaihto nousi edellisiä vuosineljänneksiä maltillisemmin asettuen 0,8 prosenttiin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 1,5 prosenttia. Vuonna 2017 kaupan liikevaihto kasvoi 4,0 prosenttia. kasvua kertyi kaikilla vuosineljänneksillä vaihdellen 2,8–4,9 prosenttiin.

Seutukunnan tukku- ja vähittäiskaupan henkilöstömäärä nousi 1,5 prosenttia vuonna 2018 kehityksen parantuessa loppuvuotta kohti. Henkilöstömäärä oli hienoisessa 0,4 prosentin laskussa ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Toisella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä oli jo 1,4 prosentin kasvu-uralla. Kolmannella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä nousi 1,6 prosenttia ja neljännellä vuosineljänneksellä 3,4 prosenttia. Vuonna 2017 kaupan henkilöstömäärä väheni 2,4 prosenttia ja henkilöstömäärä laski kaikilla vuosineljänneksillä.

Kuljetus ja varastointi

Kemi-Tornion seutukunnan kuljetuksen ja varastoinnin toimialan liikevaihto kehittyi positiivisesti myös vuonna 2018, jolloin alan liikevaihto nousi 6,8 prosenttia vuodentakaisesta. Ensimmäisellä puolivuotiskaudella (+10,4 %) liikevaihdon kehitys oli jälkimmäistä puolivuotiskautta (+3,4 %) selvästi ripeämpää. Neljännesvuositarkastelussa ilmenee, että ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 9,4 prosenttia ja toisella liikevaihdon kehitys ylsi 11,4 prosenttiin vuodentakaisesta vastaavasta ajanjaksosta. Kolmannella vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 5,3 prosenttia ja vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvu väheni 1,6 prosenttiin. Vuonna 2017 kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto kasvoi 4,8 prosenttia: vuoden ensimmäisellä puolivuotiskaudella 4,5 prosenttia ja toisella 5,1 prosenttia.

Kuljetuksen ja varastoinnin henkilöstömäärän kehitys jatkui myös positiivisena vuonna 2018. Henkilöstömäärä nousi 2,3 prosenttia vuodentakaisesta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä henkilöstömäärä nousi 3,5 prosenttia ja toisella 4,0 prosenttia. Kolmannella vuosineljänneksellä henkilöstömäärä laski 0,5 prosenttia. Viimeisellä vuosineljänneksellä henkilöstömäärän kehitys kääntyi jälleen positiiviseksi yltäen 2,5 prosenttiin. Edellisenä vuonna kuljetuksen ja varastoinnin henkilöstömäärä lisääntyi 3,5 prosenttia ja nousua kertyi kaikilla vuosineljänneksillä.

Liikevaihdon kasvu vahvistui Rovaniemen seutukunnassa vuonna 2018. Vuoden aikana liikevaihdon kasvu vaihteli ja koko vuoden kehityksessä on huomioitava edellisen vuoden vahva kasvu. Seurattavilla toimialoilla liikevaihdon kasvun veturina olivat majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä rakentaminen. Teollisuudessa liikevaihto kääntyi laskuun edellisten vuosien vahvan kasvun tasoituessa. Henkilöstömäärän kehitys oli kaikilla toimialoilla parempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstömäärän lisäys oli vahvinta rakentamisessa ja kaupassa.

Kaikki toimialat yhteensä

Rovaniemen seutukunnan kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi vuonna 2018 2,3 prosenttia vuotta aiemmasta. Liikevaihto nousi vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2,4 prosenttia ja toisella 4,5 prosenttia. Kolmannella vuosineljänneksellä liikevaihto pysytteli edellisvuoden tasolla (-0,3 %) liikevaihdon vähennyttä syykuussa. Viimeisellä vuosineljänneksellä liikevaihto taas kasvoi 2,7 prosenttia. Vuonna 2017 kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi vahvasti 10,7 prosenttia, kasvua kertyi kaikilla vuosineljänneksillä, eniten ensimmäisellä ja viimeisellä.

Rovaniemen seutukunnan kaikkien toimialojen henkilöstömäärä (ml. julkinen sektori) nousi 1,7 prosenttia vuonna 2018 vuodentakaisesta. Henkilöstömäärän nousu oli varsin tasaista: ensimmäisellä puolivuotiskaudella henkilöstömäärä nousi 1,8 prosenttia ja jälkimmäisellä 1,6 prosenttia. Vuonna 2017 kaikkien toimialojen henkilöstömäärä lisääntyi kaikilla vuosineljänneksillä ja koko vuonna 3,6 prosenttia.

Teollisuus

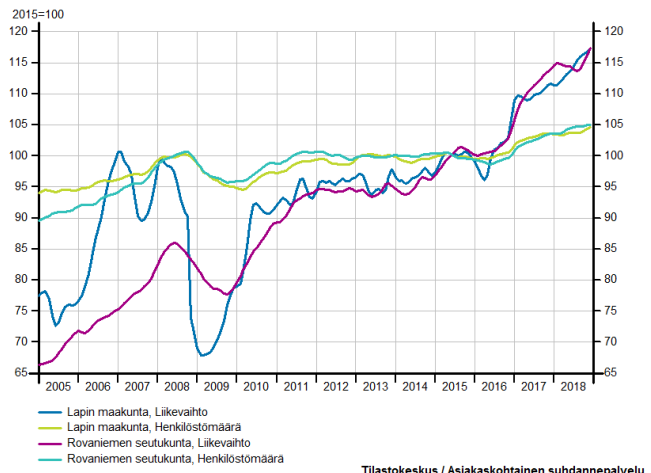
Rovaniemen seutukunnan teollisuuden liikevaihto väheni 7,3 prosenttia vuonna 2018 kehityksen vaihdelta vuosineljänneksittäin. Vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto laski 14,6 prosenttia tammikuun heikosta kehityksestä (-36,6 %) johtuen. Toisella vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 3,7 prosenttia, vaikka toukokuu kävi miinuksella. Vuoden kolmannella neljänneksellä liikevaihto laski jälleen voimakkaasti 21,4 prosenttia. Viimeinen vuosineljännes toi laskua alan liikevaihtoon prosentin kahden viimeisen kuukauden kasvusta huolimatta. Vuonna 2017 teollisuuden liikevaihto oli vahvassa kasvussa ja kasvua kertyi 22,7 prosenttia. Kasvu oli vahvinta ensimmäisellä ja viimeisellä vuosineljänneksellä.

Liikevaihdon vähenemisestä huolimatta Rovaniemen seutukunnan teollisuuden henkilöstömäärä nousi 3,7 vuonna 2018. Ensimmäinen vuosineljännes toi henkilöstömäärään kasvua 3,6 prosenttia, toinen 3,0 prosenttia, kolmas 1,6 prosenttia ja neljäs 6,4 prosenttia. Vuonna 2017 teollisuuden henkilöstömäärä kasvoi 3,5 prosenttia vaihdellen kolmannen vuosineljänneksen 1,0 prosentista toisen neljänneksen 6,1 prosenttiin.

Rakentaminen

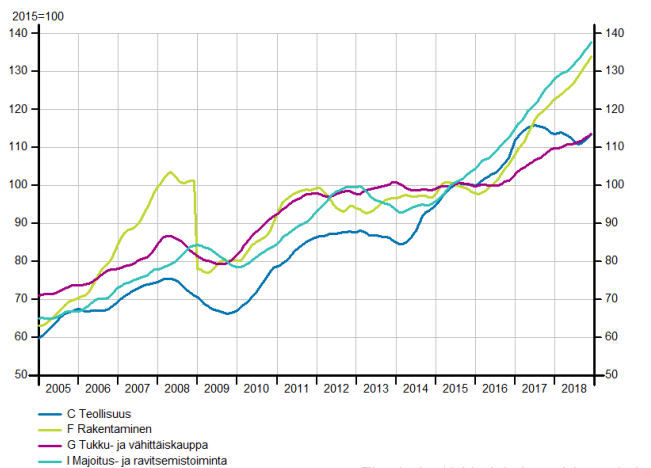
Rovaniemen seutukunnan rakentamisen liikevaihto jatkoi kasvu-uralla vuonna 2018. Liikevaihto nousi 9,6 prosenttia vuodentakaisesta. Liikevaihdon kasvu oli tasaista: ensimmäisellä puolivuotiskaudella liikevaihto kasvoi

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys
Rovaniemen seutukunnassa ja Lapissa

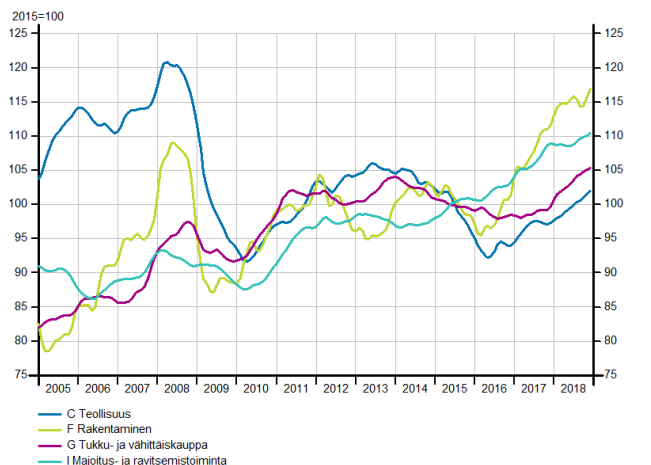
Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Toimialojen liikevaihdon trendikehitys
Rovaniemen seutukunnassa

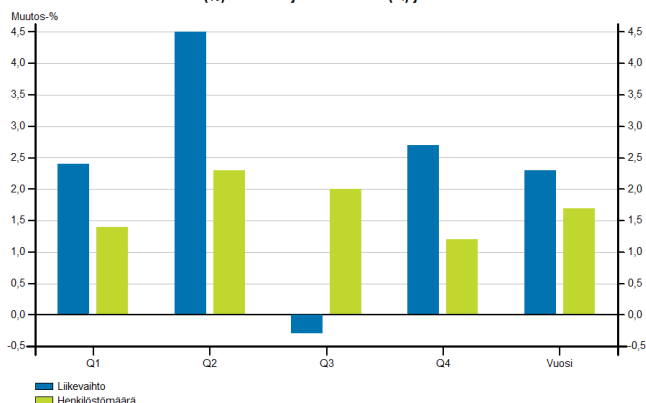
Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Toimialojen henkilöstömäärän trendikehitys
Rovaniemen seutukunnassa

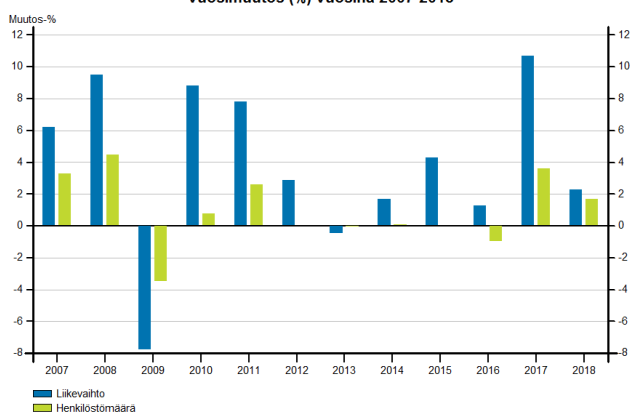
Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Rovaniemen seutukunnassa vuosimuutos (%) vuosineljänneksittäin (Q) ja koko vuosi 2018

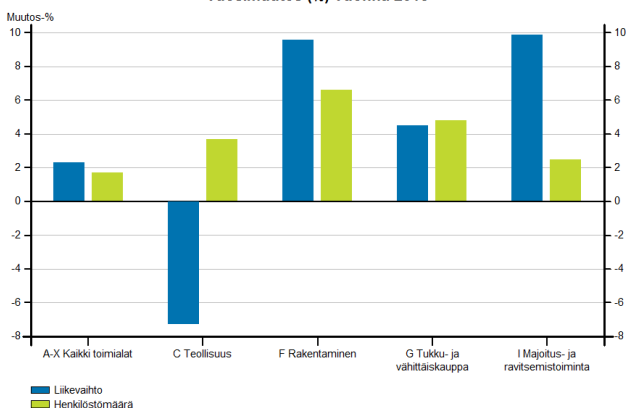
Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Rovaniemen seutukunnassa vuosimuutos (%) vuosina 2007-2018

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Rovaniemen seutukunnassa vuosimuutos (%) vuonna 2018

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Rovaniemen seutukunta 2018 (ennakkoarvio)

Rovaniemen seutukunta	Liikevaihto, milj. €	Henkilöstö, htv
Kaikki toimialat (ml. julkinen sektori)	3 131	23 580
Teollisuus	456	1 350
Rakentaminen	434	2 240
Tukku- ja vähittäiskauppa	990	2 440
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	133	960

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

10,3 prosenttia ja jälkimmäisellä 9,2 prosenttia. Edellisenä vuonna rakentamisen liikevaihto kasvoi peräti 14,3 prosenttia kasvun ollessa vahvaa kaikilla vuosineljänneksillä.

Myös rakentamisen henkilöstömäärän nousu jatkui vuonna 2018 ja henkilöstömäärä nousi 6,6 prosenttia vuotta aiemmasta. Ensimmäisellä puolivuotiskaudella henkilöstömäärä nousi 8,7 prosenttia. Jälkimmäisellä puolivuotiskaudella henkilöstömäärä nousi maltillisemmin yltäen kuitenkin 4,7 prosenttiin. Vuonna 2017 rakentamisen henkilöstömäärä kasvoi 10,3 prosenttia. Henkilöstömäärä nousi ensimmäisellä puolivuotiskaudella 11,0 prosenttia ja jälkimmäisellä 9,8 prosenttia.

Tukku- ja vähittäiskauppa

Rovaniemen seutukunnan tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihdon kasvu jatkui vuonna 2018. Kasvu ylsi 4,5 prosenttiin edellisvuodesta. Liikevaihto kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä (+6,4 %) jälkimmäisiä neljänneksiä voimakkaammin. Vuoden toisella neljänneksellä liikevaihdon nousu oli 4,9 prosenttia, kolmannella 3,5 prosenttia ja neljännellä 3,3 prosenttia. Vuonna 2017 kaupan liikevaihto kasvoi 5,5 prosenttia. Kasvu vahvistui loppuvuotta kohti ja oli viimeisellä vuosineljänneksellä 7,2 prosenttia.

Liikevaihdon kasvu heijastui vuonna 2018 myös henkilöstömäärään. Rovaniemen seutukunnan tukku- ja vähittäiskaupan henkilöstömäärä nousi 4,8 prosenttia vuotta aiemmasta. Henkilöstömäärä nousi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 3,9 prosenttia, toisella 4,1 prosenttia, kolmannella 4,9 prosenttia ja viimeisellä jopa 6,5 prosenttia. Vuonna 2017 henkilöstömäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä vielä väheni, mutta kääntyi kasvuun (+0,9 %) jälkimmäisellä puolivuotiskaudella.

Majoitus- ja ravitsemistoiminta

Rovaniemen seutukunnan majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto jatkoi vahvaa kasvuaan vuonna 2018 yltäen 9,9 prosenttiin vuotta aiemmasta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihto kasvoi 14,2 prosenttia. Myös vuoden muut vuosineljännekset ylsivät hyvään nousuun: toinen 6,3 prosentin, kolmas 6,5 prosentin ja neljäs 10,7 prosentin kasvuun. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto kasvoi myös edellisinä vuosina. Vuonna 2017 liikevaihdon kasvua kertyi 12,2 prosenttia ja vuoden 2018 tapaan kasvultaan parhaita vuosineljänneksiä olivat ensimmäinen ja viimeinen.

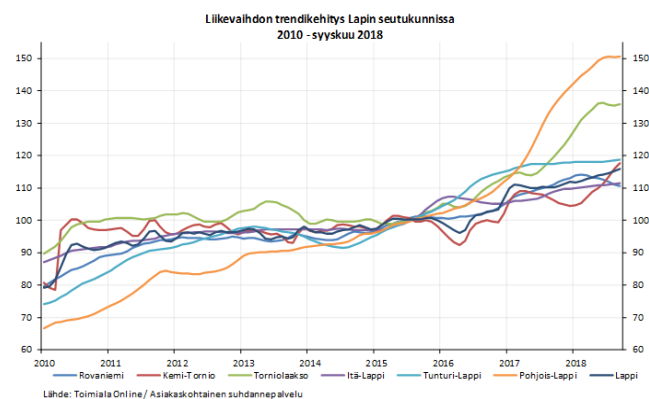
Rovaniemen seutukunnan majoitus- ja ravitsemistoiminnan henkilöstömäärä nousi 2,5 prosenttia vuonna 2018 edellisvuodesta. Vuoden ensimmäisellä (+2,8 %), toisella (+3,8 %) ja kolmannella (+2,5 %) vuosineljänneksellä henkilöstömäärä nousi vuoden viimeistä vuosineljänneistä (+0,7 %) rivakammin. Vuonna 2017 henkilöstömäärä kasvoi 4,7 prosenttia, toisen vuosipuoliskon kehityksen ollessa hieman ensimmäistä parempi.

Lapin maakunnan kaikki seutukunnat

Itä-Lappi, Kemi-Tornio, Pohjois-Lappi, Rovaniemi, Torniolaakso, Tunturi-Lappi

Vuonna 2017 Lapissa toimi 12 710 yritysten toimipaikkaa, joiden liikevaihto oli yhteensä noin 13,2 miljardia euroa ja henkilöstön määrä lähes 39 100 henkilötyövuotta. Lapissa toimivista yritysten toimipaikoista joka kolmas oli Rovaniemen ja 28 % Kemi-Tornion seutukunnassa. Liikevaihdosta 58 % kertyi Kemi-Tornion ja 23 % Rovaniemen seutukunnan alueella. Henkilöstömäärästä Rovaniemen osuus oli 36 % ja Kemi-Tornion seutukunnan osuus 34 %. Sekä toimipaikkojen, liikevaihdon että henkilöstömäärän osalta Tunturi- ja Pohjois-Lapin osuudet olivat seuraavaksi suurimmat.

Liikevaihto on kasvanut vuodesta 2015 voimakkaimmin Pohjois-Lapin ja Torniolaakson seutukunnissa. Kaikissa muissakin seutukunnissa liikevaihto on noussut, mutta maltillisemmin. Vuoden 2018 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä (tammi-syyskuu) liikevaihto kasvoi kaikissa Lapin seutukunnissa edellisestä vuodesta. Vahvimmin liikevaihto kasvoi Torniolaaksossa ja Pohjois-Lapissa ja vähiten Tunturi-Lapissa.

Lapin seutukunnat yritysten toimipaikkojen lkm, liikevaihto ja henkilöstö vuonna 2017 sekä liikevaihdon vuosimuutos %, 1-3 nelj. 2018				
Seutukunta	Yritysten toimipaikkojen määrä	Liikevaihto, milj. €	Yritysten henkilöstö, htv	Liikevaihdon vuosimuutos-% 1-3 nelj. 2018
Itä-Lappi	1 295	443	2 340	+3,5
Kemi-Tornio	3 510	7 683	13 413	+1,7
Pohjois-Lappi	1 344	906	3 703	+8,2
Rovaniemi	4 228	3 047	14 054	+2,1
Torniolaakso	704	243	1 271	+16,9
Tunturi-Lappi	1 630	903	4 306	+1,2
Koko Lappi	12 711	13 225	39 086	+2,6

Lähteet: Tilastokeskus, Toimialoitteinen yritystietopalvelu 2017, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lapin kaikkien seutukuntien osalta käytettävissä on tiedot liikevaihdon kehityksestä vuodesta 2009 syyskuuhun 2018 saakka (Toimiala Online/Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu), joita tämän sivun tarkastelussa on käytetty. Suhdanneaineiston luonteeseen kuuluu tietojen tarkentuminen ja revisoituminen aineiston täydentyessä, joten tällä sivulla käytetyt trendi- ja kolmen vuosineljänneksen tiedot eivät ole vertailukelpoisia koko Lapin sekä Rovaniemen ja Kemi-Tornion seutukuntien osalta aiemmille sivuilla käytetyn tuoreemman aineiston kanssa.

Tilastokeskuksen asiakaskohtaisen suhdannepalvelu

(<http://www.stat.fi/suhdannepalvelu/index.html>)

Suhdanne tietojen aineistona on verohallinnon oma-aloitteisten verojen aineisto, joka kattaa kaikki Suomen verotilimenettelyssä mukana olevat arvonlisä-verovelvolliset yritykset ja säännölliset työnantajat. Aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen omalla myyntitiedustelulla. Tiedot alueellistetaan eli kohdistetaan toimipaikkatasolle Tilastokeskuksen Yritysrekisterin avulla. Yritysrekisteristä saadaan yritysten ja toimipaikkojen ajankohdalliset sijaintitiedot sekä toimialatieto.

Liikevaihto sisältää sekä kotimaan liikevaihdon että vientiliikevaihdon. Liikevaihtoon ei sisälly arvonlisäveroa. Luvuissa ei ole huomiotu rahan arvon muutoksia, vaan liikevaihto on aina keyseisen ajankohdan arvossaan.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä. Liikevaihdon tavoin vientiin ei sisällytetä arvonlisäveroa. Vientitiedot voidaan tuottaa vain teollisuuden (TOL C) toimialalta.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten ja yhteisöjen (ml. julkinen sektori) kokopäivätyöllisten määrää henkilötyövuosina (htv). Esim. kaksi puoli-päiväistä työntekijää=yksi henkilötyövuosi. Henkilöstömäärä tuotetaan yritysrekisterin henkilöstömäärätiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakohdituksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella.

Uusimman suhdannekatsauksen tiedoissa voi olla poikkeamia aiempiin katsauksiin verrattuna, koska **tiedot tarkentuvat** eli revisoituvat jonkin verran tietopalvelun päivityskertojen välillä. Tämä johtuu muuttujien tarkentumisesta, kausiveroaineiston täydentymisestä ja toimipaikkarakenteen muuttumisesta yritys- ja toimipaikkarekisterin päivityksessä. Tietojen päivityminen aiheuttaa revisiota noin 12 kk kuvattavan vuoden päätyttyä.

Lapin Suhdannekatsauksessa on käytetty suhdanneaineiston kuukausittaisia **trendisarjoja** sekä vuosineljänneksittäisiä ja koko vuoden **vuosimuutosprosentteja**. Lisäksi on käytetty Suhdanneaineiston rakennelvelvityksen toimialoitteisia liikevaihdon eurosummia ja henkilöstömäärätietoja.

Trendi kuvaa pitkän aikavälin kehitystä, tarkasteltavan muuttujan tasoa verrattuna perusvuoden keskimääräiseen tasoon. Perusvuoden 2015 keskiarvo on 100. Trendistä on poistettu kausivaihtelun lisäksi myös lyhyen aikavälin epäsystemaattiset vaikutukset. Trendikuvioiden tarkastelussa on muistettava että erityisesti trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivityksessä.

Muutosprosentilla voidaan tiivistää tuorein suhdannekehitys. **Muutosprosentit** on laskettu prosenttimuutoksina eri vuosien välillä edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Muutosprosentti kertoo esimerkiksi liikevaihdon kasvun tai vähenemisen edellisen vuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Suhdannekäänneisiin vuosimuutosprosentit reagoivat hitaasti.

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän ennakoarvio 2018: Ennakoarviossa Suhdanneaineiston rakennelvelvityksen vuoden 2017 liikevaihto- ja henkilöstömäärätiedot on muunnettu vuoden 2018 ennakoarvioiksi vuoden 2018 vuosimuutosprosentteja käyttäen.

Teollisuus pl. suuryritykset: Toimiala C Teollisuus, josta vähennetty määritellyt suuret teollisuusyksiköt

Liike-elämän palvelut sisältää toimialat M+N:

M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut; Pääkonttorien toiminta: liikkeenjohdon konsultointi; Arkkitehti- ja insinööripalvelut: tekninen testaus ja analysointi; Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen; Mainostoiminta ja markkinatutkimus; Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle; Eläinlääkintäpalvelut)

N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (Vuokraus- ja leasingtoiminta; Työllistämistoiminta; Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta: varauspalvelut; Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut; Kiinteistön- ja maisemanhoito; Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle)

Matkailupalvelut sisältää TEMin suosituksen (Suositus matkailun alueellisissa tulo- ja työllisyyspalveluissa käytettävistä määritelmistä ja luokituksista) mukaiset matkailulle tyypilliset toimialat (pl. majoitus- ja ravitsemistoiminta, jota suhdannekatsauksessa tarkastellaan erikseen) sisältäen toimialoja pääluokista: H Kuljetus ja varastointi, N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, R Taiteet, viihde ja virkistys, S Muu palvelutoiminta. Tarkemmin seuraavat toimialat: 491 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne, 4932 Taksiliikenne, 4939 Muualla luokittelematon maaliikenteen henkilöliikenne, 501 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus, 503 Sisävesiliikenteen henkilökuljetus, 511 Matkustajalentoliikenne, 52211 Linja-autoasemat, 52221 Satamat, 5223 Ilmaliikennettä palveleva toiminta, 7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing, 7721 Vapaa-ajan ja urheiluvälineiden vuokraus ja leasing, 7734 Vesiliikennevälineiden vuokraus ja leasing, 7735 Ilmailuvälineiden vuokraus ja leasing, 791 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta, 799 Varauspalvelut, 9001 Esittävät taiteet, 9002 Esittäviä taitteita palveleva toiminta, 9102 Museoiden toiminta, 9103 Historiallisten nähtävyyksien, rakennusten ja vastaavien kohteiden toiminta, 9104 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen toiminta, 9311 Urheilulaitosten toiminta, 9321 Huvi- ja teemapuistojen toiminta, 9329 Muu huvi- ja virkistystoiminta, 9604 Kylpylaitokset, saunat, solariumit yms. palvelut

Erikoistumisalat -laskelma: Tilastokeskuksen Toimialoitteisen yritystietopalvelun vuoden 2017 mukaiset toimialoitteiset prosenttiosuudet henkilöstömäärästä yhteensä jaettuna koko maan vastaavilla osuuksilla. Indeksiksi, koko maa=100, eli osuudet ovat saman suuruiset, kun indeksi on 100.

Täydentävinä Tilastokeskuksen tilastoina käytetty:

- Toimialoitteinen yritystietopalvelu: Toimipaikkojen lukumäärä, Yritysten henkilöstömäärä vuonna 2017, Erikoistumisalat -laskelma
- Väestörakenne: Väestön määrä vuoden 2018 lopussa
- Työssäkäynti: Työpaikat vuoden 2016 lopussa, Työvoima ja taloudellinen huoltosuhde vuoden 2017 lopussa
- Aluetilinpito: Bruttokansantuote vuonna 2016

Toimialaluokitus 2008 <http://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html>

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
- H Kuljetus ja varastointi
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
- L Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys
- S Muu palvelutoiminta
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon

Lapin Materiaalipankki

TOIMITUS

Tuula Uusipaavalniemi
Heino Vasara

TAITTO

Ritva-Liisa Hakala

LISÄTIETOJA

Mervi Nikander
Lapin liitto
050 444 5606

Heino Vasara
Lapin ELY-keskus
0295 039 689

Timo Rautajoki
Lapin kauppakamari
040 551 1289

Pirkka Salo
Lapin Yrittäjät ry
0400 392 139

Kari Tuominen
Finnvera
029 460 2001

Juha Seppälä
Rovaniemen Kehitys Oy
0400 377 595

Markku Hukkanen
Meri-Lapin kehittämiskeskus ry
044 978 7936

Mikä on Lapin Suhdannekatso?

Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu (<http://www.stat.fi/suhdannepalvelu/index.html>) tuottaa Lapin maakunnalle vuosittain tiedot liikevaihdon, teollisuuden viennin ja henkilöstömäärän suhdannekehityksestä määritettyjen toimialojen, matkailukeskusten yritysryhmien sekä Kemi-Tornion ja Rovaniemen seutukuntien osalta.

Lapin suhdannekatso perustuu pääosin huhtikuun alussa käyttöön saadun vuoden 2018 loppuun ulottuviin suhdanneaineiston tietoihin. Kaikkien seutukuntien liikevaihdon osalta on käytetty Toimiala Online -palvelun kautta saatavissa olleita syyskuun 2018 loppuun ulottuvia tietoja. Lisäksi täydentävinä tietoina on käytetty muita Tilastokeskuksen tuottamia tuoreimpia tilastotietoja.

Suhdannekatso on toteutettu Lapin liiton, Lapin ELY-keskuksen, Lapin kauppakamarin, Lapin Yrittäjien, Finnveran, Rovaniemen kehityksen sekä Meri-Lapin kehittämiskeskuksen yhteistyönä.

LAPLAND

Above Ordinary